

**SOSIAALIPALVELUIDEN
OMAVALVONTASUUNNITELMA
RYHMÄKOTI KANERVA
2025**

SISÄLTÖ:

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	4
1.1 Palveluntuottajan perustiedot	4
1.2 Palveluyksikön perustiedot	5
1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	5
1.4 Päiväys	7
2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako.....	8
3. Asiakasturvallisuus	9
3.1 Vastuu palveluiden laadusta.....	16
3.1.1. Palveluiden asiakasturvallisuuden varmistaminen.....	17
3.2 Asiakkaan asema ja oikeudet.....	18
3.2.1 Hyvinvointialueen sijoittamat asukkaat.....	19
3.2.2. Asiakkaan tiedonsaantioikeus.....	22
3.2.3. Asiakkaan asiallinen kohtelu.....	23
3.2.4. Itsemääräämisoikeuden varmistaminen.....	23
3.2.5. Hoito – ja palvelusuunnitelma.....	25
3.3. Muistutusten käsittely	25
3.4. Henkilöstö.....	26
3.4.1. Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta.....	29
3.5. Toimitilat.....	31
3.6. Lääkinnälliset laitteet.....	31
3.7. Lääkehoitosuunnitelma.....	32
3.8. Asiakastietojen käsittely ja tietosuojat.....	32

4. Omavalvonnan riskihallinta.....	33
4.4. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen....	33
4.5. Riskienhallinnan keinot ja epäkohtien ja puutteiden käsittely	35
4.6. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen.....	35
4.7. Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta ja seuranta.....	36
4.8. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	37
5. Omavalvonnan asiakirjat.....	37
6. Omavalvontasuunnitelman seuranta.....	39

Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot:

Palveluntuottajan nimi: Kankaanpään Vanhustentalosäätiö

Kunnan nimi : Kankaanpää

Sijaintikunta : Kankaanpää

Y-tunnus : 0514913-8

Sote -alueen nimi: Satakunnan hyvinvointialue

SOTERI -rekisteri (OID-tunnus) : 1.2.246.10.5149138.10.1

Palveluntuottajan yhteyshenkilö ja yhteystiedot: Keskuskatu 51 B

38700 Kankaanpää

Toimitusjohtaja Jaana Viitala

jaana.viitala@kankaanpaa.fi, 0500122845

Palvelumuoto ja asiakasryhmä:

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen, ikäihmiset, muistihäiriöiset.

1.2 Palveluyksikön perustiedot:

Palveluyksikkö:	Ryhmäkoti Kanerva
Yhteystiedot:	Tapalankatu 20 B,38700 Kankaanpää
Yksikön esihenkilö:	Ryhmäkoti Kanervan johtaja Viktoria Siivonen viktorija.siivonen@outlook.com, 0400412534

Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt)
12.06.1998.

Omaavaston vastuuhenkilöitä ovat säätiön osalta toiminnanjohtaja Jaana Viitala ja ryhmäkodin osalta johtaja Viktoria Siivonen. Lisäksi työsuojelusta vastaa työsuojeluvaltuutettu Kiia Alhonmäki ja pelastussuunnitelmasta Marja Ahokangas yhdessä Viktorija Siivosen kanssa.

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Ryhmäkoti Kanervan toiminta perustuu lainsäädäntöön ja laatusuositukseen muun muassa Lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 28.12.2012/980, Sosiaalihuoltolakiin 30.12.2014/1301, Lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812, Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, Laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027, Hallintolakiin 434/2003, Suomen perustuslakiin 11.6.1999/731, STM 2021 sekä Turvallinen lääkehoito-oppaaseen, lääkehoitosuunnitelman laatimisen perustaksi.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen on asumista, jossa turvataan yksilöllinen asuminen henkilöille, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa ympärivuorokautisesti.

Kankaanpään Vanhustentalosäätiö omistaa v. 1998 rakennetun Kiinteistö Oy Sorvanmäkeen kuuluvan muistisairaille tarkoitettun Ryhmäkoti Kanervan. Rakennus käsittää 10 asuntoa, sekä yhteiset keittiö- ja oleskelutilat, sekä pesula- ja saunaosaston. Kokonaispinta-ala on 470 m², huoneistoala on 413 m². Asukaspaiikkoja on yhteensä 15, huoneita on kymmenen. Kaikissa huoneissa on oma WC.

Hyvinvointialueen asiakassijoituksen lopullinen tavoite on yksi asiakas huonetta kohden. Ryhmäkoti Kanervassa tällä hetkellä 13 asiakasta.

Ryhmäkoti Kanervan tarkoituksena on tuottaa hoivaa ja huolenpitoa muistihäiriöisille ikäihmisille kodinomaisessa ympäristössä, vastata asukkaiden sairaanhoidollisiin tarpeisiin sekä edistää ja

ylläpitää toimintakykyä. Asukkaat tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa, hoivaa, turvallisuutta ja valvontaa.

Ryhmäkoti Kanerva tuottaa ympärivuorokautista palveluasumista, missä henkilökunta on aina paikalla. Asukkaat ovat muistihäiriöisiä, osasta pyörätuolin käyttäjiä ja fyysisesti huonokuntoisia, jotka tarvitsevat paljon hoitajan/hoitajien apua ja ohjausta päivittäin.

Ostopalvelujen tuottajat:

Ryhmäkoti Kanervan henkilökunta jakaa asukkaiden lääkkeitä. Lääkkeet haetaan tai ne tuodaan apteekista.

Vuokko-apteekki, Opistonkatu 2, Kankaanpää, puh. 0413105445

Keskusapteekki: Keskuskatu 39, Kankaanpää puh. 02-5721008

Kiinteistöhuolto, huoltoyhtiö, joka pitää huolta rakennuksesta ja pihan kunnosta. Erilaiset huoltotyöt kuuluvat heille ja tarvittaessa he pyytävät avuksi sähkö-, lukko- ja putkimiestä.

Kankaanpään Kiinteistöhuolto, Keskuskatu 34, Kankaanpää, puh. 025722836

Jätehuolto:

Jätehuolto Härmälä Oy puh. 025721791

Jätehuolto Jussila Oy puh. 025721791

Vartiointipalvelu:

360 Security Solutions Oy, puh. 0405481600

Toimipiste; asiantuntijakeskus Bepop, Yrjönkatu 22, 28100 Pori

Vaihtomattopalvelu: Lindström Oy

Laitehuoltopalvelut: Lojer Oy

Pesemme asiakkaiden liinavaatteet ja vaatteet Kanerva kodissa.

Valmistellaan kaikki ruoat ryhmäkodissa.

Esivalmistettuja aterioita-aineita: Feelia OY (lounas ja päivällinen)

Muut ruoka-aineet tilataan s-ryhmän kaupasta kaksi kertaa viikossa:

S-market Kankaanpää, Asemakatu 1,38700 Kankaanpää puh. 0290096680

Ostopalvelujen laatua tarkkaillaan päivittäin. Laadun poikkeamisesta keskustellaan henkilöstön kanssa ja tarvittaessa annetaan palautetta palvelun tuottajalle.

Hoitotyön keskeisiä arvoja ovat elämä ja ihmisyyys ja elämän kunnioittaminen kaikissa tilanteissa. Jokainen asukas on samanarvoinen ja jokaisen elämä on tärkeä ja hyväksytään ihminen sellaisena, kuin on. Kohtele muita niin kun toivoisit itseäsi kohdeltavan. Pyrimme, että jokaisella asukkaalla on turvallinen ja hyvä olo sekä varmuus siitä, että saa apua mihin vuorokauden aikaan tahansa.

Toimintaperiaatteet ryhmäkodissa ovat: hyvä perushoito, toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä työtapa, fyysinen, psyykinen ja hengellinen turvallisuus. Asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistaminen, asukkaan tapoja, tottumuksia, elämänarvoja kunnioittava.

”Sitten kun en enää muista nimeäni

Sitten kun tämä päivä

sekoittunut eiliseen

Sitten kun aikuiset lapseni ovat

kasvaneet muistoissani pieniksi jälleen

Sitten kun en enää ole tuottava yksilö

kohdelkaa minua silloinkin ihmisenä

välittäkää minusta, antakaa rakkautta,

koskettakaa hellästi

kello hidastaa, jonain päivänä

pysähtyy kokonaan

Mutta siihen on vielä aikaa

Antakaa minulle arvokas vanhuus”

Ryhmäkotimme toiminta on kuntouttavaa ja pyrimme siihen, että jokainen säilyttää omatoimisuuden mahdollisimman pitkään.

Tavoitteenamme on, että jokainen asukas voi tuntea itsensä arvokkaaksi ja saada yksilöllistä hoitoa.

Hoitoa ohjaavia arvojamme ovat mm. yksilöllisyys, ainutkertaisuus, kunnioitus ja tasa-arvo.

1.4 Päiväys

Omavalvontasuunnitelman pvm: 05.03.2025

2.Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako

Omavalvontasuunnitelman laatimisessa on otettu huomioon valvontalain 31 §:n 2 momentin mukainen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) antama määräys omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta. Tämä määräys koskee yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa tarkoitettuja palvelujen tuottajia (922/2011). Lain 6§:n 1 momentin mukaan yksityisen sosiaalipalvelun tuottajan on laadittava toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi omavalvontasuunnitelma, joka kattaa kaikki palvelujen tuottajan tarjoamat sosiaalipalvelut ja palvelukokonaisuudet.

Omavalvontasuunnitelma on päivittäistä arjen työtä ohjaava asiakirja, johon on kirjattu kaikki keskeiset prosessit ja toimenpiteet havaittujen riskien, vaaratilanteiden ja laadullisten puutteiden ennaltaehkäisemiseksi ja korjaamiseksi. Lainsäädännön edellyttämässä dokumenteissa käytetään termiä palveluyksikkö. Omavalvontasuunnitelman laajuus ja sisältö on määräytynyt palveluyksikössä tuotettavien palvelujen ja toiminnan laajuuden mukaan. Omavalvontasuunnitelma kattaa kaikki palveluyksikössä tuotetut palvelut ja ostopalveluna hankkimat palvelut.

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattu toiminnan keskeiset riskit. Palveluyksikössä toimiva henkilökunta valvoo palveluyksikköön kuuluvien palveluiden laatua, asianmukaisuutta, turvallisuutta ja asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyttä. Omavalvontasuunnitelma toimii palveluyksikössä päivittäisenä toiminnan työvälineenä, joka ohjaa henkilökunnan arjen työtä ja toimintaa.

Ryhmäkoti Kanervassa omavalvonta on oleellinen osa laadunhallintajärjestelmää. Omavalvontasuunnitelman laatii kodin johtaja yhdessä henkilökunnan kanssa. Suunnitelman laadinnassa otetaan huomioon muun muassa asiakkailta, läheisiltä ja henkilökunnalta saatu palaute. Omavalvonnalla varmistetaan palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus.

Omavalvontasuunnitelman laadinnan ja päivittämisen yhteydessä on tarkistettu myös muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien ajantasaisuus:

- pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys

- työsuojelun toimintaohjelma/ työturvallisuusilmoitus
- työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma/ lääkepoikkeamailmoitus
- hygieniakansio/ hygieniaohjeistus
- perehdytyskansio/ohjeet, mm. työnkuvat

Kodin johtaja vastaa palveluyksikön omavalvontasuunnitelman laatimisesta, toteutumisen seurannasta, päivittämisestä ja julkaisemisesta. Kodin johtaja laatii suunnitelman yhdessä henkilökunnan kanssa. Palveluyksikön omavalvontasuunnitelman teossa on ollut mukana: kodin johtaja, lähihoitajat ja laitoshuoltaja.

Ryhmäkoti Kanervassa henkilöstö osallistuu omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen yhteisen keskustelun kautta. Omavalvontasuunnitelman pohja/ suunnitelma on kaikissa vaiheissaan henkilöstön saatavilla ja heitä kannustetaan ottamaan kantaa sen sisältöön. Palaverissa vuoden aikana käsitellään suunnitelman osa-alueita säännöllisesti ja nostetaan kehitystarpeita päivityksiin. Henkilöstöllä on velvollisuus tuntea suunnitelman sisältö, toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja seurata aktiivisesti suunnitelman toteutumista.

3. Asiakasturvallisuus

Ryhmäkoti Kanervan tarjoamat palvelut ovat korkealaatuisia, asiakaslähtöisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamisessa sekä palvelujen kehittämisessä keskeisessä roolissa on osaava henkilöstö, joka on sitoutunut palveluyksikön omavalvontaan. Palveluyksikön palveluille asettamat laatuvaatimukset ja laadunhallinnan toteuttamistavat nousevat asiakkaiden kanssa tehdyistä sopimuksista. Palveluiden laatua valvotaan: sisäisien auditointien ja ulkopuolelta tulevien ulkoisten valvontakäyntien toimesta. Laaduntarkastuksia suoritetaan ympäri vuoden. Tämän lisäksi hyvin tärkeässä roolissa on Ryhmäkoti Kanervan oma henkilökunta, yhdessä kodin johtajan kanssa.

Omavalvonta perustuu riskien hallintaan, mikä tarkoittaa, että toiminnassa pyritään tunnistamaan ne kriittiset työvaiheet ja mahdolliset vaaratilanteet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten taso ei toteudu. Ryhmäkodissamme hoidetaan muistisairaita asukkaita, joten vaaratilanteita saattaa syntyä helposti, jos emme osaa ehkäistä niitä hyvissä ajoin ja tunnistaa niitä. Siten on tärkeätä huomata ja havainnoida asukkaiden käytöstä ja yrittää ennaltaehkäistä, esimerkiksi aggressiivista käyttäytymistä. Hoitopaikassamme tulee joskus tilanteita, joissa pitää miettiä esimerkiksi kaatumisen ehkäisyä, hankalia pesutilanteita tai hoitotoimenpiteitä. Asukkaat eivät välttämättä ymmärrä mitä heille tehdään, jolloin heille tulee tarve puolustautua potkimalla, kiroamalla ym. muilla tavoilla. Henkilökunnalla on suuri osuus negatiivisten reaktioiden ehkäisyssä tuntemalla

asukkaan tavat ja yrittää välttää näitä asukkaan reaktioita, turvallisella ja rauhallisella otteella. Näissä tilanteissa keskustelemme lääkärin kanssa. Hän asettaa harkinnan kautta rajoittavia toimenpiteitä, kuten pyörätuoliin haaravyö, jos se on välttämätöntä hoidon ja turvallisuuden kannalta.

Muutoksista tiedotetaan yksikön henkilökunnalle sähköisen asiakastietojärjestelmän kautta, tarpeen mukaan henkilökohtaisesti sekä yksikön tiimipalavereissa ja kuukausikokouksessa. Tiimipalaveri pidetään x1/viikko. Kuukausikokous pidetään x1/kuukaudessa. Palavereista laaditaan muistiot ja tallennetaan talon asukastietojärjestelmä Hilikka-viestit osioon, jotta kaikki työntekijät pääsevät lukemaan läpikäytyt asiat.

Hoitopalavereissa ja päivittäisissä keskusteluissa yritämme yhdessä miettiä miten ko. asukkaan kanssa pitäisi menetellä, jotta onnistuisimme parhaiten hoitamaan häntä. Hyvä tieto muistisairauksista ja kokemus auttavat tässä asiassa. Olemme onnistuneet ymmärtämään muistisairaita ja heidän käytöstään paremmin vuosi vuodelta. Nykyään muistisairaus on edennyt pitkälle heidän tullessaan hoitokotiimme ja kokemusta tarvitaan tässä yhä enemmän.

Ryhmäkotiimme asukkaat voivat mennä, etenkin öiseen aikaan toisten huoneisiin. Tästä syystä on tullut tilanteita, jolloin muiden asukkaiden huoneiden ovia on pitänyt hetkellisesti lukita turvallisuuden vuoksi. Muutama asukas on vuodepotilas, eikä pysty puolustamaan itseään, eikä häiritsevä asukas välttämättä ymmärrä, mitä on tekemässä. Joten ainoa keino ehkäistä häiritsevää käyttäytymistä, on laittaa ovi hetkeksi lukkoon. Ovet avataan heti kun se on mahdollista. Muutamat asukkaat eivät osaa avata ovea sisältäpäin, joten heidän kohdallaan täytyy olla erityisen huolellinen.

Henkilökunta ilmoittaa havaitsemansa epäkohdat ja turvallisuusriskit johtajalle. Ilmoitus myös dokumentoidaan lomakkeelle, joka käydään asiasta riippuen, johtajan, työsuojelun ja henkilökunnan kanssa läpi seuraavassa henkilöstöpalaverissa.

Asiakasturvallisuus varmistetaan seuraavien prosessien kautta:

Asukkaaseen kohdistuva fyysinen väkivalta/ asukkaan aggressiivinen käyttäytyminen

Tavoitteena on, että jokaisella asukkaallamme on fyysinen koskemattomuus. Henkilökunta ei käytä fyysisiä pakotteita ja rajoitteita tai väkivaltaa, tällaista ilmetessä työnantaja ryhtyy työnjohdollisiin toimenpiteisiin. Asukkaan aggressiivisestä/ uhkaavasta käyttäytymisestä raportoidaan aina kirjallisesti kodin johtajalle. Ohje menettelytavoista väkivalta- ja uhkatilanteista löytyy PELASTUSSUUNNITELMA-kansiossa.

Henkinen turvallisuus

Tavoitteena on jokaisen asukkaan henkinen koskemattomuus. Henkilöstön kohdellessa asukkaita epäasiallisesti, puututaan asiaan välittömästi ja siihen suhtaudutaan erityisellä vakavuudella. Näissä

tilanteissa kodin johtajan käytettävissä ovat normaalit työnjohdolliset toimenpiteet (suullinen huomautus, kirjallinen varoitus ja työsuhteen päättäminen)

Henkilökunnan huomattessa tai epäillessä asukkaan joutuneen kaltoin kohdelluksi esim. läheisten tai ulkopuolisten toimesta, tilanteeseen tulee puuttua mahdollisimman nopeasti. Havainnon tekevä työntekijä ilmoittaa asiasta välittömästi kodin johtajalle, joka vie asiaa eteenpäin tilanteen mukaan poliisille, sosiaalityöntekijälle tai terveydenhuollon viranomaisille.

Asukkaan katoaminen

Ryhmäkodissa on vartiointipalvelu; vartija käy kerran yöllä ja soittaa kaksi kertaa yöhoitajalle. Tarvittaessa yöhoitaja voi kutsua vartijan avukseen asukkaan hoidossa.

Hälytysjärjestelmä asennettu, mutta ei käytössä. Tällä hetkellä asiakkaana olevat, eivät kykenee käyttämään tätä palvelua.

Ryhmäkoti Kanervassa voi poistua muualle kuin aidatuille sisäpihoille ainoastaan avaimen avulla. Henkilöstö valvoo ovista kulkemista. Asukkaan katoamisesta on laadittu erillinen ohjeistus, joka löytyy Pelastussuunnitelma-kansiossa. Ohjeistuksessa on huomioitu yhteistyö viranomaisten kanssa sekä tiedottaminen.

Hoidon jatkuvuus

Ryhmäkoti Kanervassa on käytössä omahoitajuus, jolloin jokaisella asukkaalla on nimetty omahoitaja, joka on hänen asioidensa asiantuntija. Omahoitaja on myös yhteyshenkilö palveluyksikön ja eri hoitoon osallistuvien tahojen välillä. Ryhmäkoti Kanervassa on sovittu menettelytavat tiedon kulkuun sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa. Hoidon jatkuvuus turvataan myös riittävällä kirjaamisella sekä raporteilla vuoron vaihtuessa. Kirjaamisesta ja tiedottamisesta löytyvät ohjeistukset perehdytyskansioista, kansliassa sekä henkilökunnan toimistosta (keittiössä)

Asukkaan ja omaisten osallistuminen

Asukkaalta ja hänen omaiseltaan saadaan arvokasta tietoa asukkaan tavoista ja toimintakyvystä. Omainen voi kertoa tai kirjallisesti tehdä asukkaasta elämäkerrallisen selvityksen asukkaan tavoista, tottumuksista ja elämän käännekohdista. Uudelle asukkaalle pyritään ensimmäisen kuukauden aikana järjestämään hoitopalaveri; mihin osallistuvat, asukas, omaiset, omahoitaja ja johtaja/sairaanhoitaja. Yhdessä mietitään asukkaan hoitoa ja palveluita. Tällöin voimme yrittää ymmärtää asukasta paremmin ja osaamme hoitaa häntä yksilöllisesti ja ottaa huomioon hänen tarpeensa. Hoito on silloin laadukasta.

Laadun arviointia suoritetaan päivittäin, kysymällä / havainnoimalla asukkaan vointia. Monet asukkaat eivät itse osaa sanoa oloaan, vaan hoitajien täytyy huomata muutokset asukkaan voinnissa.

Jos ja kun omaiset antavat palautetta, niin pyrimme vastaamaan saatuun palautteeseen heti miettimällä asiaan sellaista ratkaisua, että se vastaisi asukkaan tarpeita ja toiveita.

Pyrimme kerran viikossa ottamaan yhteyttä omaisiin ja kertomaan asukkaan terveydestä ja miten hän voi. Akuuteissa tilanteissa otamme välittömästi yhteyttä omaisiin.

Omaisille lähetetään asiakaskysely kerran vuodessa, useimmiten syksyllä, jossa kysytään, miten hoitomme on vastannut heidän toiveitaan ja ovatko he tyytyväisiä hoitoomme. Kyselyssä saa antaa vapaasti palautetta/kiitosta ja toiveita. Keskustelemme henkilökunnan kanssa kyselyjen tuloksista ja mahdollisuuksien mukaan muutamme toimintaamme.

Oma- ja turvallisuusmukainen omavalvonta

Riskien arviointi on koko henkilökunnan vastuulla. Päivittäin tapahtuva turvallisuushavainnointi on osa, jokapäiväistä työtä. Henkilökunta kirjaa havaitsemansa läheltä piti- tai vaaratilanneilmoitukset Hilkaan ja kansliassa on myös paperiversiona työturvallisuusilmoitus-lomake.

Asiakasturvallisuusilmoitus on lomake (Hilkassa, lääkepoikkeamat nimellä), johon merkitään asukkaan turvallisuutta vaarantavat tapahtumat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa haittaa asukkaalle (läheltä piti tapahtumat ja haittatapahtumat). Työturvallisuusilmoitus on lomake, johon merkitään henkilökunnan turvallisuutta vaarantavat tapahtumat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa haittaa henkilökunnalle. Ilmoitukset käydään johtajan ja työsuojelutoimikunnan kanssa läpi mahdollisimman pian. Tarvittaessa tehdään muutoksia toiminnassa.

Vaaralliset aineet ja lääkkeet

Ryhmäkoti Kanervassa säilytetään kaikki pesuaineet lukituissa tiloissa, jolloin asukkaat eivät pääse niihin käsiksi. Kanervan asukkaat eivät käytä itsenäisesti pesuaineita (konetiskiaine, pyykkipulveri), jolloin väärinkäytökset ovat ennalta ehkäistävissä. Asukkaiden lääkehoidosta, lääkehoidon turvallisuudesta, lääkkeiden säilyttämisestä sekä hävittämisestä on ohjeistus yksikön lääkehoitosuunnitelmassa. Näillä toimilla tavoitellaan myrkytystapaturmien ehkäisyä.

Kanervaa koskeva työn riskien kartoitus tehdään kalenterivuositain. Riskienhallinta perustuu STM:n Riskien arviointiin työpaikalla. Riskien väliarviointi ja seuranta toteutuvat puolivuositain. Väliarviointi on olennainen osa riskien laadun hallintaa. Kartoituksen tekee kodin johtaja yhdessä henkilökunnan kanssa.

Yhteistyötä muiden asiakasturvallisuudesta vastaavien tahojen kanssa tehdään säännöllisesti, esimerkiksi säännöllisesti toteutuvat palotarkastukset, terveydensuojeluviranomaisen tarkastukset sekä työsuojelutarkastukset. Yhteistyöstä poikineet toiminnan huomautukset otetaan aina vakavasti ja siirretään välittömästi Ryhmäkoti Kanervan kehityssuunnitelmaan ja niiden vaatimat korjaavat toimenpiteet käytäntöön.

Asukkaan taloudellinen turvallisuus; Ryhmäkoti Kanervassa on erillinen ohjeistus asukkaiden rahavarojen käsittelystä ja säilytyksestä sekä yhteistyöstä edunvalvojien kanssa. Henkilöstö ohjaa tarvittaessa edunvalvonnan piiriin.

Kaikkia turvallisuuden osa-alueita pyritään toiminnassamme koko ajan kehittämään, yhdessä asukkaiden, läheisten, muiden yhteistyöverkostojen ja viranomaisten sekä henkilökunnan kanssa. Lisäksi suurelta osin asukasturvallisuuden kehittämiseen vaikuttavat henkilökunnan osaamisen kehittäminen sekä johtaminen. Kanervan henkilökuntaa ja kodin johtajaa koulutetaan vuosittain koulutussuunnitelman mukaisesti.

Asukkaan ravitseminen

Ryhmäkoti Kanervassa on käytössä ravitsemussuosituksen mukainen neljän viikon kiertävä ruokalista. Listaa päivitetään säännöllisesti.

Kanervan toimintayksikössä asukkaiden hyvä ja riittävä ravinto turvataan:

a. Säännöllisillä ruokailuajoilla

- aamiainen klo 7.00- 9.00
- lounas klo 11.00- 12.00
- päiväkahvi klo 14.00- 14.30
- päivällinen klo 16.00- 17.00
- iltapala klo 19.00- 20.30

b. Asukkaita syötetään tarvittaessa: osalla asukkaista on nielemisvaikeuksia, osalla syömiseen liittyviä hahmotushäiriöitä, ruokahalun heikkenemistä ja osa on voinut osittain unohtaa, miten oikein syödään.

c. Yöhoitaja huolehtii yöpalan antamisesta. Yli 11 tunnin paastoa ei pääse tulemaan, verensokeri ei pääse laskemaan liian alhaiseksi.

d. Valmistellaan kaikki ruoat ryhmä kodissa. Ruoka lounaalle ja päivällisille tilataan Feeliasta.

e. Muut ruoka-aineet ovat tuoreita ja hyviä. Tavarat tilataan lähikaupasta kahdesti viikossa. Kauppatavarat tuodaan.

Ruokia käsiteltäessä käytetään hanskoja ja/tai desinfioidaan kädet.

Kaikilla henkilökuntaan kuuluvilla on hygieniapassit.

f. Ravintoa tarjotaan riittävästi. Painontarkkailu säännöllisesti.

g. Erityisruokavaliot huomioidaan.

Mikäli asukas ei välitä muiden seurasta ruokailunsa yhteydessä tai ei koe jaksavansa siirtymistä ruokasaliin, ruokailu järjestetään asukkaan huoneessa, jossa häntä avustetaan tarpeen mukaan.

Asukkaiden erityisruokavaliot huomioidaan kaikissa ruokailuissa ja nämä kirjataan myös asukkaan palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaan. Asukkaille tilataan erityisruoat erikseen ja ne toimitetaan asukaskohtaisesti erikseen pakattuina annoksina.

Riittävää ravinnon ja nesteen saantia sekä ravitsemuksen tasoa seurataan säännöllisesti päivittäin ja ne kirjataan asukkaan päivittäiskirjauksiin. Tarvittaessa tehdään myös tehostettua seuranta esim. nestelistaa apuna käyttäen. Ravitsemuksen tilaa seurataan säännöllisillä painon seurannoilla kuukausittain. MNA-arvio tehdään asukkaille aina tarvittaessa, sekä säännöllisesti

hoito- ja palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä. Mikäli asukkaan ravitsemustilassa tapahtuu muutoksia huonompaan tai asukkaan ruokahalu on heikentynyt normaalia enemmän, pyydetään hoitavaa lääkäriä arvioimaan asukkaan ravitsemustilaa sekä mahdollisten lisäravinteiden tarvetta.

Liikkumisvapaus ja yksityisyyden suoja

Asukkaan liikkumisvapautta rajoitetaan vain siinä tapauksessa, jos hänellä liikkueessaan on loukkaantumisen tai tapaturman vaara. Asukkaan sitomiseen, ovien lukitsemiseen tai muuhun liikkumisen rajoittamiseen pitää olla aina lupa. Luvan voi antaa asukas itse tai hänen omaisensa. Hoitolaitoksessa asukkaan liikkumisvapauden rajoittamisessa lupa pitää olla myös lääkäriltä. Lääkärin ja omaisen lupa pitää kirjata asukkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Asukkaan yksityisyyden suojasta huolehditaan vaitiolovelvollisuudella, jonka jokainen työntekijä on allekirjoittanut töihin tullessaan. Asukkailla on mahdollisuus mennä omaan huoneeseen silloin, kun he kaipaavat yksityisyyttä. Työntekijällä on velvollisuus huolehtia mm. pesutilanteessa asukkaan intymiteettisuojasta.

Turvallisuudesta huolehtiminen

Asukkaan turvallisuuden tae on riittävä valaistus. Esteet ja matot poistetaan paikoista, jossa ne lisäävät kaatumisriskiä. Pesutilanteissa hoitaja on mukana ja auttaa asukasta, jolloin riskit pienenevät. Ulko- ovet pidetään lukittuina karkaamisvaaran vuoksi. Asukkaan turvallisuudesta huolehtimiseen kuuluu myös se, että hoitaja tunnistaa asukkaan voinnissa tapahtuvat muutokset. Toimittaa hänet tarvittaessa lääkäriin ja sitä kautta tarvitsemaansa hoitoon.

Epäasiallisen kohtelun ilmenemismuotoja

- Fyysinen väkivalta ja sen eri muodot.
 - Lyöminen, töniminen, nipistäminen, tukistaminen, puristelu sekä yli tai alilääkitseminen.
- Psykkisen epäasiallisen kohtelun eri muodot.
 - Nimittely, huutaminen, alentava kohtelu, mitätöinti, nöyryytys, pelottelu, uhkailu, eristäminen.
- Hengellisen epäasiallisen kohtelun eri muodot.
 - Estetään asukkaan vakaumuksen harjoittaminen tai halveksitaan hänen uskoaan.

- Epäasiallista kohtelua on myös seksuaalinen hyväksikäyttö sekä taloudellinen hyväksikäyttö. Samoin jos asukas jätetään hoitamatta tai kieltäytyään ottamasta vastuuta hoidosta. Tai asukkaan hoito epäonnistuu hoitajan tiedon puutteen vuoksi.

Epäasialliseen käytökseen puuttuminen

Asukkaan epäasiallista käytöstä ei tule koskaan hyväksyä. Jos työpari huomaa tällaista tapahtuvan, hänen velvollisuutensa on puuttua siihen välittömästi puhumalla asiasta. Tämän jälkeen asia viedään esimies, Viktoria Siivosen tietoon. Esimies ottaa vastuulleen puhutella epäasiallisen kohtelun aiheuttajaa. Mukana keskustelussa on myös työpari, minkä aikana asia on tapahtunut. Jos asia niin vaatii, esimies kutsuu koolle kolmikanta neuvottelun. Asiasta keskustelevat silloin työsuojeluvaltuutettu, esimies ja epäasiallisen kohtelun aiheuttaja. Tarvittaessa keskusteluun voidaan kutsua myös toiminnanjohtaja, Jaana Viitala. Epäasiallinen kohtelu pitää käydä työyhteisössä aina perusteellisesti läpi. Samalla varmistetaan, ettei tämän tyyppisen käytöksen anneta työyhteisössä jatkuu.

Työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa Aluehallintovirastolle, jos huomaa työpaikassa asukkaan kaltoinkohtelua, vahingollista toimintaa, asiakasturvallisuuden puutetta ym. vastaavaa toimintaa. Sosiaalihuoltolaki §48-49§, sosiaalihuollon henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus.

Sosiaalihuoltolain 48-49§ velvoittavat **sosiaalihuollon henkilökunnan** ilmoittamaan viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos he huomaavat tehtävissään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asukkaan hoidon toteuttamisessa. Mikäli epäkohtaa ei saa korjattua, on asiasta ilmoitettava aluehallintovirastolle. Aluehallintovirasto tai Valvira voivat antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä.

Mistä ilmoitus tehdään?

Jos työntekijä huomaa työssään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asukkaan hoidon toteuttamisessa, hän voi tehdä tästä ilmoituksen. Epäkohdalla tarkoitetaan esim. asukkaan epäasiallista kohtelua, loukkaamista sanoilla, asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asukkaan kaltoinkohtelua ja toimintakulttuurista johtuvia asukkaalle vahingollisia toimia.

Asukkaan kaltoinkohtelulla tarkoitetaan mm. fyysistä, henkistä tai lääkkeillä aiheutettua kaltoinkohtelua. Esimerkiksi jos asukasta tönitään, lyödään tai uhkaillaan, puhutellaan epäasiallisesti tai asukkaan hoidossa on vakavia puutteita.

Pakotteiden ja rajoitteiden käytöstä tulee olla aina asukaskohtainen, määräaikainen lupa ja ilmoitus tulee tehdä, jos pakotteita ja rajoitteita käytetään muulloin.

Ilmoitus tehdään aina asukkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta, ei henkilökuntaan liittyvistä tilanteista. Sosiaalihuollon henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus, sosiaalihuoltolaki §48 ja §49.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Kantelun lomake on netissä tai voi tehdä vapaamuotoisen ilmoituksen aluehallintoviraston kirjaamoon.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikka sijaitsee Turussa. Turun päätoimipaikka: Itsenäisyydenaukio 2 PL 4, 13035 AVI

Porin toimipaikka: Yrjönkatu 23, 28100 PORI.

Puhelinvaihe 0295 018 000

3.1. Vastuu palveluiden laadusta

Ryhmäkoti Kanervassa laadunhallinnan ja asiakasturvallisuuden varmistamiseksi huomioidaan niin lainsäädäntövaatimukset, kuin käytännön toimenpiteetkin. Tämä mahdollistaa palveluiden laadun jatkuvan parantamisen ja asiakasturvallisuuden.

Kanervan johtaja johtaa palvelutoimintaa ja valvoo, että palvelut täyttävät niille säädetyt edellytykset koko sen ajan, kun palveluja toteutetaan. Kodin johtajalla on toiminnan edellyttämä, asianmukainen koulutus, kokemus ja ammattitaito. Palveluyksikön johtajalla on palveluyksikkökohtaista asiakastyön asiantuntemusta, joka tukee laadukkaan ja turvallisen hoidon ja huolenpidon sekä palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä hoito- ja toimintatapojen kehittämistä. Palveluyksikön omavalvonnan vastuusuhteiden ja johtamisjärjestelmän kuvaaminen on keskeistä varmistettaessa, että palvelut tuotetaan laadukkaasti ja turvallisesti ja että ne vastaavat voimassa olevan lainsäädännön vaatimuksia.

Kodin johtajalla on vastuu valvoa omavalvonnan käytännön toteutumista päivittäisessä toiminnassa palveluyksikössä. Kodin johtajan tehtävänä on varmistaa, että työntekijät noudattavat omavalvontasuunnitelmaa ja että mahdollisiin ongelmiin puututaan ajoissa. Kodin johtaja valvoo laatua muun muassa seuraamalla ilmoituksia, palautteita, havaintoja, kirjauksia ja raportteja. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus noudattaa omavalvontasuunnitelmaa ja raportoida havaitsemistaan poikkeamista tai riskeistä. Koko henkilöstö osallistuu omavalvonnan toteuttamiseen esimerkiksi kirjaamalla havaintojaan ja osallistumalla koulutuksiin.

3.1.1. Palveluiden asiakasturvallisuuden varmistaminen

Kaikki vaaratilanteet, läheltä piti -tilanteet ja haittatapahtumat raportoidaan ja analysoidaan, jotta koko henkilökunta voi oppia virheistä ja estää niiden toistumisen. Asianmukainen asiakaslääkityksen hallinta parantaa asiakasturvallisuutta. Lääkitysturvallisuuteen kuuluu muun muassa lääkkeiden oikea annostelu, varastointi ja kirjaaminen, jotka ovat olennainen osa asiakasturvallisuutta.

Asiakkaat ja heidän läheisensä osallistuvat aktiivisesti palveluprosessiin ja päätöksentekoon. Asukkailta ja heidän läheisiltä kerätään palautetta aktiivisesti. Heidän palautteensa ja kokemuksensa voivat auttaa tunnistamaan mahdollisia turvallisuusriskejä. Asiakasturvallisuutta varmistetaan säännöllisillä tarkastuksilla ja valvonnalla, esimerkiksi paloturvallisuustarkastuksilla, laitteiden tarkastuksilla ja hygieniakäytäntöjen seurannalla. Palveluyksikössä noudatetaan hyvinvointialueen terveys- ja hygieniakäytäntöjä. Palveluyksikössä huolehditaan hyvästä käsihygieniasta ja valvotaan suojainten käyttöä tartuntojen ehkäisytoimenpiteenä. Ohjeiden mukaiset hygieniakäytännöt ovat välttämättömiä asiakasturvallisuuden varmistamiseksi. Kanervassa on laadittu myös valmiussuunnitelma, joka kattaa esimerkiksi hätätilanteiden hallinnan, paloturvallisuuden, ja evakointisuunnitelmat.

Ryhmäkoti Kanervassa on laadittu erillinen siivoussuunnitelma, jonka mukaisesti yleisestä hygieniatasosta asukashuoneissa, yleisissä tiloissa sekä huoltotiloissa huolehditaan päivittäin.

Hygieniakäytännöt:

Siivous

Ryhmäkoti Kanervan siivoushuollosta huolehtii oma laitoshuoltaja (vakituinen), jonka työaika on arkisin klo 7-15. Toinen laitoshuoltaja (sijainen), työskentelee lauantaisin klo 12-14 ja tarvittaessa sijaistaa vakituista laitoshuoltajaa loma-aikana ym poissa-oloissa.

He huolehtivat huoneiden ja yleisten tilojen ylläpitosiivouksesta, sekä keväisin ja syksyisin suursiivouksista esim. ikkunanpesuista. Jokainen työntekijä pitää yleisestä siisteydestä huolta työvuoronsa aikana.

Siivouksessa ja pyykinpesussa käytettäviä aineita:

Desichlor, desinfioiva puhdistusaine, jota käytetään laimennettuna.

WC istuinrenkaat 200 ppm 10ml noin litraan vettä, ei tarvitse huuhtoa.

500 ppm 25ml 1 litra vettä, kun erite on ensin poistettu.

10 Universum yleispuhdistusaine, 20- 50 ml 5l vettä, käytetään lattioiden pesuun.

Sanita, kosteiden tilojen neutraali puhdistusaine, annostus 10ml 1 litra vettä.

Kiilto Sanitop, hapan puhdistusaine kosteisiin tiloihin, 5ml/5l vettä.

Pledge Johnson parketti- ja laminaattipesu, laminaatille eteiseen ja keittiöön.

Kiilto Tempus, 10ml/1l vettä, linoleumille vuorotellen Kiilto Peilin 10ml/1l vettä kanssa.

Kiilto Neutra L, 10ml/1 litra vettä, esim. ikkunanpesuun.

Power Green, astianpesukoneen pesujauhe, annostus 20 ml koneelliseen.

Serto Bio Color, pesujauhetiiviste, 4-5 kg koneelliseen 40 ml.

Conford huuhteluaine, huuhteluainetiiviste pyykin viimeistelyyn.

Erisan/Carita tai vastaava käsidesi, jota hierotaan käsiin huolellisesti 3-5 ml.

Suunnitelmassa on huomioitu myös keittiö- ja kotitalousjätteen jätehuolto. Suunnitelma löytyy siivouskomerosta. Myös asukkaiden yksilöllistä hoito- ja palvelusuunnitelmaa noudatetaan sekä arvioidaan päivittäin hygienian hoitoon liittyvissä asioissa. Käytännössä jokaisen asukkaan hygienian hoito huomioidaan vähintään kaksi kertaa vuorokaudessa.

Pyykkihuolto

Asukkaiden pyykinpesu ja jälkikäsittely tehdään pääosin Kanervassa. Eritetahrapyykit pestään erikseen. Laitoshuoltaja huolehtii, että pyykkiä pestään oikeassa lämpötilassa. Lakanat, pussilakanat, tyynyliinat ja pyyhkeet pestään Kanervassa.

Kuivausrummun nukkasieppi puhdistetaan.

Asukkaiden puhtaat pyykkiä laitetaan omaan koriin, josta ne vietään asukkaan omaan kaappiin. Asukkaiden vaatteet on nimetty.

3.2 Asiakkaan asema ja oikeus

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 5 §:ssä säädetään, että palvelujen on perustuttava sopimukseen tai kunnan tekemään hallintopäätökseen sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7 §:n mukaisesti laadittuun palvelu-, hoito- tai kuntoutussuunnitelmaan.

Ryhmäkoti Kanervan toiminta perustuu Satakunnan hyvinvointialueen kanssa solmittuihin ostopalvelusopimuksiin. Sopimuskaudet ja kustannustason tarkistaminen määräytyvät sopimusehtojen mukaisesti. Sopimuksessa määritellään Ryhmäkoti Kanervan palveluiden sisältö ja määrä.

Palvelun tarkoituksena on tuottaa hoivaa ja huolenpitoa kodinomaisessa ympäristössä, vastata asukkaiden sairaanhoidollisiin tarpeisiin sekä edistää ja ylläpitää asukkaiden toimintakykyä. Palveluyksikössä on taattava mahdollisuus saattohoitoon ja asumiseen elämän loppuun asti. Asukkaiden hoivan tarpeen lisääntyminen ei ole syy siirtymiseen pois palveluyksiköstä. Palveluyksikön asukkaille turvataan akuuttihoito sitä tarvittaessa. Asukkaiden siirtyminen sairaalahoitoon perustuu lääketieteellisiin syihin. Palveluyksikön palvelut tuotetun koulutetun ammattihenkilöstön palvelukokonaisuuden turvin.

Asukkaina ovat pääsääntöisesti ikääntyneet henkilöt, jotka eivät voi enää asua omassa kodissaan sinne annettavan tehostetun kotihoidon palvelujenkaan turvin ja joiden toimintakyky on alentunut fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista tai kognitiivisista syistä ja jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa, hoivaa, turvallisuutta, valvontaa ja tukea. Fyysisesti toimintakykyrajoitteisen asukkaan RaVa-arvo on sijoitusvaiheessa pääsääntöisesti vähintään 2,7 ja MMSE- pistemäärä korkeintaan 18/30. Asukkailta ei tarvitse tehdä MMSE -testiä jos pisteet ovat 12 tai alle. RaVa -arviot tehdään asukkaista x1/vuosi.

3.2.1 Hyvinvointialueen sijoittamat asukkaat

Hyvinvointialue on ostanut Ryhmäkoti Kanervan kaikki 15 asukaspaikkaa. Asukkaat valitaan SAS-ryhmässä, jonka tehtävä on selvittää, arvioida ja sijoittaa hoitopaikkaa tarvitsevat asiakkaat asumispalveluihin ja laitossijoituksiin. Tavoitteena on toimiva hoitoketju ja asiakkaan hoidon ja palveluiden järjestäminen, hänen tarpeitaan vastaavassa hoitopaikassa.

Ryhmäkoti Kanervan asumispaikoista vastaa viime kädessä palveluohjaaja (HA) Tainaliisa Anttila tainaliisa.anttila@sata.fi

Asukkaat maksavat käyttämistään palveluista HA:n määrittelemien palvelumaksujen mukaisesti. HA:n työntekijöiden toimesta Vanhustyön keskuksessa, lasketaan kunkin asukkaan hoivamaksu, hänen tulot ja omaisuus huomioon ottaen.

Asukkaat asuvat ryhmäkodissa vuokra-asunnoissa, johon he voivat hakea KELA:lta asumistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea. Asukkaan/omaisen kanssa tehdään vuokrasopimus, joka allekirjoitetaan. Vuokraan kuuluu vesi, sähkö, lämpö sekä sairaalasänky, liinavaatteet, pyyhkeet. Asunnoissa on myös verhot valmiina. Muuten asukkaat kalustavat huoneen omilla tavaroillaan.

Asukkaina ovat pääsääntöisesti ikääntyneet henkilöt, jotka eivät voi enää asua omassa kodissaan sinne annettavan tehostetun kotihoidonkaan palvelujen turvin ja joiden toimintakyky on alentunut fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista tai kognitiivisista syistä ja jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa, hoivaa, turvallisuutta, valvontaa ja tukea. Fyysisesti toimintakykyrajoitteisen asukkaan

MMSE- pistemäärä korkeintaan 18/30. Asukkailta ei tarvitse tehdä MMSE -testiä jos pisteet ovat 12 tai alle. RAI-arviointi tehdään kahden viikon sisällä kun asukas tulee taloon ja sen jälkeen RAI-arviointi tehdään 2x/vuodessa.

Hyvinvointialueen asumispalveluista vastaava henkilö tai työryhmä arvioi asukkaan asumisen tarpeen ja tekee päätöksen asukkaaksi ohjauksesta. Asumispalveluista vastaava henkilö tiedottaa alustavasta palveluntarpeesta ja palvelu- ja kuntoutussuunnitelmasta.

Saapuessaan asukas ja/ tai läheiset saavat täytettäväkseen elämäntietokyselyn, jota hyödynnetään yksilöllisen hoito- ja palvelusuunnitelman laadinnassa. Kuukauden kuluessa asukkaan saapumisesta, hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan asiakastietojärjestelmä Hilkkään yhdessä asukkaan, omahoitajan, talon johtajan/sh ,omaisen sekä muiden mahdollisten asukkaan verkostoon kuuluvien henkilöiden kanssa.(hoitopalaveri)

Yleensä ryhmäkodin johtaja tekee hoitotukianomuksen KELAAN. Asukas on korkeinta hoitotukea tarvitseva, kun hän tulee hoitoomme Kanervaan.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 5 §:ssä säädetään, että palvelujen on perustuttava sopimukseen tai kunnan tekemään hallintopäätökseen sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7 §:n mukaisesti laadittuun palvelu-, hoito- tai kuntoutussuunnitelmaan.

Ryhmäkoti Kanervan toiminta perustuu Satakunnan hyvinvointialueen kanssa solmittuihin ostopalvelusopimuksiin. Sopimuskaudet ja kustannustason tarkistaminen määräytyy sopimusehtojen mukaisesti. Sopimuksessa määritellään Ryhmäkoti Kanervan palveluiden sisältö ja määrä.

Sairaushoito

Mitä tehdä, kun asiakas tarvitsee kiireellistä sairaanhoidon palvelua?

- Hoitajan tulee osata arvioida tilanteen vakavuus ja kiireellisyys
- Soita yleiseen hätänumeroon **112**
- Jos mahdollista, hoitajan on hyvä ottaa esille asiakastietojärjestelmästä asukkaan sairaudet- ja lääke- lehtinen.
- Hätäkeskuspäivystäjät kysyvät tarvittavat kysymykset ja antavat neuvoja sekä opastavat soittajaa
- Hoitajalla tulee olla ammattitaito havainnoida potilaan tilaa, mitata verenpaine, verensokeri, lämpö yms.

- Jos työvuorossa on enemmän kuin yksi hoitaja ja asukkaan tila ei ole niin kriittinen esim. ei ole elvytystilanne. Hoitajan tulee täyttää asukkaasta hoitotiedote, johon tulee tarvittavat tiedot asukkaasta, sekä kopio lääkelistasta
- Hoitajan tulee ilmoittaa omaisille asukkaan tilanteesta, omaisten puhelinnumerot löytyvät asukkaan kohdalta asiakastietojärjestelmästä.
- Hoitaja kirjaa tapahtuneen asukkaan tietoihin.

Kanervakodissa ambulanssi voidaan tilata myös muissa akuuteissa tilanteissa, vaikkei välitöntä hengenvaaraa olisi (esim. sydänfilmin ottamiseen) tai jos asukas on loukannut itsensä kaatuessaan. Asukkaat ovat iäkkäitä ja muistisairaita, joten riski loukata itseään on suurempi, jos asukas on esimerkiksi kuumeessa.

Jos asukas jää osastolle, se tulee kirjata asukkaan tietoihin.

Kiireetön sairaudenhoito

- Kiireettömissä tilanteissa otetaan yhteyttä Kankaanpään terveyskeskukseen (5773265) ja varataan aika päivystykseen. Kun oma terveysasema on kiinni, otetaan yhteyttä päivystysapuun 116117. Päivystyksestä saa myös apua ja neuvoa, jos ei ole varma, miten pitäisi toimia
- Jos asukkaalla on palliatiivinen hoitolinja, otetaan yhteyttä akuutti kotikeskukseen.
- Ryhmäkoti Kanervassa otetaan virtsanäytteitä, jotka viedään terveyskeskuksen laboratorioon. Näytettä varten tarvitaan lähete, jonka saa vastaanottoluukulta, kun epäillään mahdollista virtsatientulehdusta. Hoitajan tulee kuvailla oireet. Lääkekuuri voidaan kirjoittaa myös ilman lääkärissä käyntiä
- Ennen lääkäriin menoa on hyvä ottaa verenpaine, lämpö yms. ja katsoa millaisia ne ovat aiemmin olleet, jotta lääkärin olisi helpompi tutkia potilasta
- Hoitajan on hyvä lukea asukkaan perussairauksista ja lääkkeistä, ennen lääkäriin menoa
- Ryhmäkodissa käy säännöllisesti kerran kuukaudessa terveyskeskuslääkäri sekä soittoaika noin kerran kuukaudessa. Tarvittaessa hoitaja voi tilata ylimääräisen soittoaajan lääkärille asukkaan lääkityksestä, voinnista ym.
- Suuhygienisti käy vähintään kerran vuodessa pyynnöstä, katsomassa kaikkien asukkaiden suun terveyden ja ohjaa tarvittaessa hammaslääkärille.

Pitkäaikaissairaiden asukkaiden terveyden edistäminen

Ryhmäkoti Kanervan asukkaiden terveyttä edistetään hyvällä lääkehoidolla, johon hoitajat ovat hyvin perehtyneet ja käyneet erilaisissa lääkehoitokoulutuksissa. Lääkärissä tulisi jokaisen asukkaan käydä ainakin kerran vuodessa ja siinä samalla lääkärin olisi hyvä määrätä laboratoriokokeita. Säännöllinen verenpaineen, verensokerin, painon, yms. mittaus ja niiden tarkkailu. Terveellinen ja hyvä ruokavalio on myös paremman terveyden perusta. Asukkaille tulisi pitää erilaisia viriketuokioita esim. jumppaa, lauluhetkiä yms., jotta mieli pysyisi virkeänä. Asukkaille päivittäinen sosiaalinen kanssakäyminen on myös hyvin tärkeää.

Saattohoito

Ryhmäkoti Kanervassa asukas saa olla loppuun asti, jos asukkaan vointi sen sallii. Akuutti kotikeskus on siinä apuna ja tukena. Akuutti kotikeskuksen asiakkaaksi tarvitaan lääkärin lähete, sen saamiseksi voi soittaa suoraan Akuutti kotikeskukseen tai terveyskeskuksen päivystävälle lääkärille. Akuutti kotikeskuksen lääkäri käy katsomassa ja tutkimassa asukkaan kunnon ja tekee päätöksen hoitolinjauksista sekä antaa lääkemääräykset. Lääkäri käy tarpeen mukaan saattohoidon aikana katsomassa asukasta. Ryhmäkodin hoitajat voivat soittaa akuutti kotikeskukseen tarpeen mukaan puh. 044-577 3388. **Akuutti kotikeskuksen** hoitajat tuovat esim. kipulääkkeet valmiiksi annosteltuina asukkaalle.

Pysyvässä laitoshoidossa olevan asukkaan hoitomaksu säilyy ennallaan sekä hoitojakson lääkitys on asukkaalle ilmaista.

3.2.2. Asiakkaan tiedonsaantioikeus

Palveluysikössä varmistetaan, että asiakkaalle annetaan tietoa ymmärrettävässä ja selkeässä muodossa, huomioiden henkilön kielitaito, kognitiiviset kyvyt, kuulo- tai näkörajoitteet ja muut erityistarpeet. Viestimisessä käytetään selkokieltä ja tarvittaessa apuvälineitä. Palveluysikössä asuvilla asiakkailla on oikeus tarkastaa ja saada kopio omista asiakastiedoistaan.

Jos asiakas havaitsee omissa tiedoissaan virheitä, hänellä on oikeus pyytää niiden korjaamista. Palveluysikön henkilökunta kannustaa asiakkaita osallistumaan aktiivisesti häntä koskevaan päätöksentekoon. Tämä voi sisältää vaihtoehtojen punnitsemisen yhdessä henkilökunnan kanssa, riskien ja hyötyjen arvioinnin sekä yhteisen päätöksen tekemisen. Tarvittaessa asiakkaan tukihenkilö tai läheinen voi osallistua päätöksentekoon, erityisesti silloin, kun asiakas tarvitsee apua kommunikoinnissa tai päätöksenteossa.

3.2.3. Asiakkaan asiallinen kohtelu

Ryhmäkoti Kanervan toiminnan perustana on toiminta-ajatus, joka korostaa kunkin yksilön ainutlaatuisuutta, tarvetta toteuttaa itseään ja tulla kohdelluksi oman elämänsä asiantuntijana. Eettisyys sekä asukkaan arvostava kohtaaminen ovat perusarvoja, joihin jokainen henkilöstön jäsen sitoutuu. Yhdessä henkilöstön kanssa sovitaan noudatettavat pelisäännöt, toimintatavat sekä periaatteet ja näiden toteutumista arvioidaan asukkaiden, omaisten, yhteistyö-kumppaneiden sekä työtovereiden palautteiden perusteella.

Tutkimuksen mukaan eettiset arvot ja asenteet ovat edelleen tärkeitä ihmisarvoisen kohtelun turvaajia arkisessa hoitotyössä. Asukkaan hyvää kohtelua edesauttavat työntekijän virkeys ja jaksaminen. Samoin työntekijän ammatillisuus ja ammattitaito. Hoitotyössä työntekijän pitää kunnioittaa asukkaan itsemääräämisoikeutta ja mahdollista hoitotahtoa.

Asiakasta ja hänen läheisiään informoidaan heti palveluyksikköön muuttaessa, mihin hän voi olla tarvittaessa yhteydessä, mikäli hän ei ole tyytyväinen saamaansa palveluun. Epäasiallista kohtelua tai vuorovaikutusta ilmetessä, tapahtumien kulku pyritään aina ensisijaisesti selvittämään keskustellen asianomaisten henkilöiden kanssa. Tapauksesta riippuen keskusteluun otetaan mukaan läheiset ja/ tai tilaajan edustaja ja/ tai mahdollisesti muut asukkaan verkostoon kuuluvat henkilöt.

Jos epäasiallinen kohtelu/ käytös on tapahtunut henkilökunnan taholta, siihen suhtaudutaan erityisellä vakavuudella ja kodin johtajan käytettävissä ovat normaalit työnjohdolliset toimenpiteet (suullinen huomautus, kirjallinen varoitus ja työsuhteen päättäminen)

Ryhmäkoti Kanervassa on henkilöstölle ohje Oma- ja avustajalain 29§:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta. Ohje ilmoitusvelvollisuudesta löytyy työsuojelukansioista. Asukkaiden ja läheisten ilmoituksiin ja palautteisiin vastataan ja/ tai tiedotetaan aina poikkeamaprosessin mukaisesti. Asukkaan ja/ tai läheisen kanssa käydään läpi tilanteen selvitys sekä korjaavat toimenpiteet asian/ tilanteen korjaamiseksi.

Asiakkaan kohtelusta kysytään vuosittain asiakas- ja läheistyytyväisyyskyselyiden avulla. Kyselyiden tulokset ovat saatavilla Kanervan kansliassa, sekä niistä tiedotetaan yksikössä.

3.2.4. Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle asukkaalle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Palveluyksikössä henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asukkaan itsemääräämisoikeutta sekä tukea hänen osallistumistaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Asukas on aina itse mukana hoito- ja palvelusuunnitelman laatimisessa sekä häntä

koskevassa päätöksenteossa ja hänen mahdollinen tahtonsa sekä toiveensa kirjataan suunnitelmaan. Ohjaus- ja hoitotyö tapahtuu asukkaan tahtoa ja toiveita kuunnellen ja sen toteutumista arvioidaan päivittäin. Suunnitelmaan kirjataan mahdolliset yksilölliset itsemääräämisoikeutta vahvistavat ja tukevat menettelytavat, käytännöt, kohtuulliset mukautukset osallistumisen ja osallisuuden turvaamiseksi sekä asukkaan käyttämät kommunikointikeinot. Suunnitelman teosta ja päivittämisestä vastaa asiakkaan omahoitaja.

Asukkaan ohjaus, hoito ja huolenpito perustuvat ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen, ja palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti itsemääräämisoikeutta tukien ja vahvistaen.

Jos luvanvaraisiin rajoitustoimenpiteisiin joudutaan turvautumaan, on niille oltava asianmukainen peruste. Sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun:

- 1) asukas ei kykene tekemään hoitoaan ja huolenpitoaan koskevia ratkaisuja eikä ymmärtämään käyttäytymisensä seurauksia
- 2) rajoitustoimenpiteen käyttäminen on välttämätöntä hänen terveytensä, turvallisuutensa tai muiden terveyden tai turvallisuuden suojaamiseksi tai merkittävän omaisuusvahingon estämiseksi
- 3) muut lievemmat keinot eivät ole tilanteeseen soveltuvia tai riittäviä

Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään organisaation ohjeiden mukaiset kirjalliset päätökset. Päätökset kirjataan aina asiakastietojärjestelmään. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen ja se on lopetettava heti, kun toimenpide ei ole enää välttämätön. Rajoittamistoimenpiteitä seurataan asiakkaan päivittäiskirjauksissa.

Asukkaan liikkumisvapautta rajoitetaan vain siinä tapauksessa, jos hänellä liikkueessaan on loukkaantumisen tai tapaturma vaara. Asukkaan sitomiseen, ovien lukitsemiseen tai muuhun liikkumisen rajoittamiseen pitää olla aina lupa. Luvan voi antaa asukas itse tai hänen omaisensa. Hoitolaitoksessa asukkaan liikkumisvapauden rajoittamisessa lupa pitää olla myös lääkäriltä. Lääkärin ja omaisen lupa pitää kirjata asukkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Asukkaan yksityisyyden suojasta huolehditaan vaitiolovelvollisuudella, jonka jokainen työntekijä on allekirjoittanut töihin tullessaan. Asukkailla on mahdollisuus mennä omaan huoneeseen silloin, jos he kaipaavat yksityisyyttä. Työntekijällä on velvollisuus huolehtia pesutilanteessa asukkaan intymiteettisuojasta.

Ryhmäkoti Kanervassa käytetään rajoittamistoimenpiteitä asukkaan yksilöllisten tarpeiden/tilanteiden mukaisesti. Palveluyksikössä käytössä olevia rajoittamistoimenpiteitä ovat: sängyn laidat, haaravyö (pyörätuolissa tai geriatrisessa tuolissa) ja hygienihaalari. Hoitajat arvioivat aina tilannekohtaisesti rajoittamistarpeen ja rajoittamista käytetään aina viimeisimpänä vaihtoehtona asukkaan turvallisuuden takaamiseksi.

3.2.5 Hoito- ja palvelusuunnitelma

Asukkaan saapuessa Ryhmäkotiimme hänelle tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma. Tämän tekee asukkaan omahoitaja. Kuukauden kuluttua, meille saapumisesta uusille asukkaalle järjestämme hoitopalaveri mihin osallistuvat: omaiset, asiakas, omahoitaja, sairaanhoitaja/johtaja. Keskustellaan asukkaan sairauden vaiheista, lääkityksestä, toiveista, tottumuksista, tavoista sekä asukkaan elämänkaaresta. Kaikesta mahdollisesta, jolla on vaikutusta asukkaan hoidossa ja siitä miten voisimme parhaiten häntä hoitaa ja ymmärtää.

Hoitopalaverit järjestetään kaikille asukkaille x1-2/ vuodessa.

Hoito- ja palvelusuunnitelma päivitetään puolen vuoden välein tai useammin jos kunto huomattavasti heikkenee yhtäkkiä. (huhtikuussa ja lokakuussa).

Hoito- ja palvelusuunnitelman kaikki kohdat käydään omaisen kanssa läpi ja lopuksi omainen allekirjoittaa suunnitelman. Omainen/asukas voi tehdä toivomuksia hoidon suhteen, mahdollisuuksien mukaan niitä toteutetaan. Omainen otetaan mukaan asukkaan hoitoon, jos hän haluaa esim. ulkoilla asukkaan kanssa. Siitä hyötyvät molemmat, asukas saa olla rauhassa ilman hälinää omaisensa kanssa.

Jos asukas on tyytymätön saamaansa kohteluun, hänellä on asiakaslain **23§:n** mukaan oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai viranhaltijalle. Valviran antamassa ohjeessa 8:2010 on tarkemmat ohjeet muistutuksen käsittelemisestä. Kuluttajalautakunnasta annetun lain 8/2007 mukaisesti suoraan asiakkaalle myytävien palvelujen osalta erimielisyydet käsitellään kuluttajariita-asiana. Ryhmäkoti Kanervassa muistutuksen voi tehdä **Ryhmäkoti Kanervan johtajalle Viktoria Siivonen puh. 0400412534** tai **sosiaaliasiamies Jari Mäkinen puh. 0447079132**

Sosiaaliasiamies neuvoo ja tarvittaessa avustaa asiakasta tai hänen omaisiaan sosiaalihuollon asiakaslain mukaisissa asioissa silloin, kun asiakas on tyytymätön saamaansa palveluun tai kohteluun. Sosiaaliasiamies ei kuitenkaan tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia.

Muistutukset käsitellään yksikön palaverissa, joissa on tarkoitus löytää poikkeamien syyt ja kehittämistoimenpiteet.

3.3. Muistutusten käsittely

Muistutus ja sosiaaliasiamies 23§

Sosiaalihuollon laatuun tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Jos asiakas ei sairauden, henkisen toimintakyvyn vajavuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi kykene itse tekemään muistutusta tai jos hän on kuollut, muistutuksen voi tehdä hänen laillinen edustajansa, omaisensa tai muu läheisensä. Toimintayksikön on tiedotettava asiakkailleen

muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahd. vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti, joskus suullisesti.

Toimintayksikön tai johtavan viranhaltijan on kirjattava muistutus ja käsiteltävä se asianmukaisesti ja annettava siihen kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Vastaus on perusteltava.

Sosiaaliamiehen yhteystiedot: Sosiaaliamies Jari Mäkinen puh. 0447079132

Taipaleenkatu 5, 38700 Kankaanpää

Satshp/sosiaalipalvelut

Ravanintie 359 28450 Vanha-Ulvila

sähköposti: jari.makinen@satasairaala.fi

Sosiaaliasiavastaava neuvoo asukkaan asemaan ja oikeuksiin liittyvissä lakiasioissa, avustaa muistutuksen teossa, tiedottaa asukkaan oikeuksista, toimii asukkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi ja seuraa asukkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä. Yhteystiedot edellisellä sivulla.

Valtakunnallinen kuluttajaneuvonta 09 5110 1200 www.kuluttajaneuvonta.fi

Kuluttajaneuvonta on valtakunnallinen palvelu, jota ohjaa Kuluttajavirasto. Kuluttajaneuvoja ohjaa, tiedottaa, sovittelee ja seuraa markkinoita. Suoraan asukkaalle myytävien palvelujen osalta sopimukseen ja palveluun liittyvät erimielisyydet käsitellään kuluttajariita-asiana, mistä asukkaalle annetaan tietoa sopimuksen tekemisen yhteydessä. Muistutukseen tai kanteluun liittyvän selvityksen tekee ensisijaisesti kodin johtaja ja toimittaa sen palvelujohtajalle. Palvelujohtaja laatii yhdessä kodin johtajan kanssa kirjallisen vastauksen muistutukseen/ kanteluun mahdollisesti tarvittavine korjaustoimenpidesuunnitelmineen. Tämä toimitetaan muistutuksen/ kantelun tekijälle viipymättä, kuitenkin viimeistään neljän (4) viikon kuluessa muistutuksen jättämisestä. Muistutuksista, kanteluista ja niihin liittyvistä vastineista toimitetaan aina kopio palvelun järjestäjälle ja palveluyksikön hyvinvointialueelle. Muistutusten, kanteluiden ja valvontapäätösten sisältö käydään läpi henkilöstön ja palvelujohdon kanssa. Muistutusten, kanteluiden ja valvontapäätösten perusteella asetetut kehittämistoimenpiteet toteutetaan asetetun aikataulun mukaisesti, yhteistyössä henkilöstön kanssa ja niiden toteutumista seurataan poikkeamaprosessin mukaisesti. Kehittämistoimenpiteiden perusteella tehdyt toimenpiteet ja/ tai toiminnan sekä prosessin muutokset kirjataan omavalvontasuunnitelmaan.

3.4. Henkilöstö

Ryhmäkoti Kanervassa on johtaja(sairaanhoitaja), seitsemän lähihoitajaa ja laitoshuoltaja. Mitoitus on Aluehallintoviranomaisen suosituksen mukainen asiakaskunta ja tilat huomioiden ja

henkilöstörakenteessa on otettu huomioon sosiaalihuollon ammatillinen osaaminen. Henkilöstöllä on lain 599/1994 ja/tai 272/2005 mukainen koulutus. Tällä hetkellä mitoitus on 0,60 työntekijää/asukas.

Henkilökunnan palkkauksessa sovelletaan yksityisen sosiaalipalvelualan(SOSTES) työehtosopimusta 1.4.2025 alkaen.

Tällä hetkellä ryhmäkodissa on johtajana sairaanhoitaja AMK ja lähihoitajia sekä laitoshuoltaja. Aamuvuorossa (klo 7-15) on 3-4 hoitajaa, Iltavuorossa (klo 13-21 ja -21:15) on kaksi hoitajaa, sekä yöllä (klo 21- 7:15) on yksi yöhoitaja. Viikonloppuna aamuvuoroissa on 3 hoitajaa, joista yksi on lyhyemmän vuoron n. 4 tuntia.

Henkilöstön riittävyyttä, rakennetta ja kelpoisuutta seurataan henkilöstösuunnitelmassa. Sijaisuuksiin, sairaslomien ja vuosilomien sijaisuuksiin pyritään etsimään meille ryhmäkotiin soveltuvat henkilöt, joilla on tarvittava osaaminen sekä ymmärrys muistisairaita kohtaan. Tarkistamme myös heidän koulutustaustansa ja pyydämme heitä käymään kodissamme ennen työhön ottamista. Kohtaamalla henkilön kasvotusten saa hyvän käsityksen hänestä ja hänen käytöksestään asukkaita kohtaan.

Ryhmäkodissamme johtaja tekee työvuorot kolme viikkoa kerrallaan, työvuorot ovat ainakin viikkoa aikaisemmin valmiina. Työvuorojen suunnittelussa otetaan huomioon lomat ja sijaisten tarve sen mukaan. Pyrkimyksenä on taata ainakin minimimäärä hoitajia työvuoroa kohden. Asukkaamme ovat vain huonommassa kunnossa, kun tulevat hoitoomme, joten työmäärämme kasvaa tulevaisuudessa ja hoitajien määrä asukkaiden hoitoisuuteen nähden heikkenee.

Kehityskeskusteluissa x1/v käydään läpi henkilökunnan koulutustarpeita ja -toiveita, jonka pohjalta laaditaan koulutussuunnitelma.

Työturvallisuus

Työturvallisuuden hoitamista ohjaa työturvallisuus laki, jonka tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvynturvaamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Lailla pyritään myös ennaltaehkäisemään ja torjumaan työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä tai työympäristöstä johtuvia työntekijöiden henkisen ja fyysisen terveyden haittoja ja vaaroja.

Työturvallisuuslaki (738/2002) velvoittaa työnantajaa tarpeellisin toimenpitein huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä. Kts. työturvallisuuslaki liitteenä.

Työturvallisuuslain 9§mukaan työnantajalla on oltava työturvallisuuden ja terveellisyys edistämiseksi ja työkyvyn ylläpitämiseksi työsuojelun toimintaohjelma.

Työsuojelu

Työsuojelun tavoitteena on työhyvinvoinnin edistäminen työpaikalla. Työsuojelu perustuu yhteistyöhön. Jokaisella työpaikalla on työnantajan nimeämä työsuojelupäällikkö. Vähintään

kymmenen työntekijän työpaikoilla valitaan työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutettu. Työsuojeluorganisaatio valitaan kahdenvuoden välein pidettävillä työsuojeluvaleilla, työyhteisössä ehdokkaiden välillä. Myös luottamusmies valitaan samalla lailla neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Yhdessä työsuojelupäällikkö, luottamusmies sekä työsuojeluvaltuutettu huolehtivat työolojen turvallisuudesta. Työsuojelun toimintaohjelma laaditaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan työsuojelukokouksessa. Ks. liite: Työsuojelun toimintaohjelma.

Työhyvinvointi koostuu monesta tekijästä:

- työntekijän terveydestä ja jaksamisesta
- työpaikan turvallisuudesta
- hyvästä työn hallinnasta
- työilmapiiristä
- johtamisesta

Hyvinvoiva työyhteisö työskentelee osaavasti, tuottavasti ja työntekijät kokevat työnsä mielekkääksi, palkitsevaksi sekä elämän hallintaa tukevaksi.

Työ hyvinvoinnin edistäminen

Työ hyvinvointia edistetään työpaikalla mm.

- työsuojelun yhteistoiminnalla
- työkykyä ylläpitävällä toiminnalla
- työterveyshuollon toiminnalla
- työtä, työoloja ja osaamista kehittämällä

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on kaikkien työntekijöiden oikeus. Sen hoitamista ohjaa työterveyshuoltolaki (3 luku 12§), joka korostaa ennaltaehkäisyä sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitämistä.

Työterveyshuollon tulee voida vaikuttaa työntekijöiden työssä jaksamiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen. Työterveyshuoltoon sisältyy terveystarkastuksia, joihin työntekijät saavat kutsun määräajoin. Uuden työntekijän on määräajassa toimitettava lääkärintodistus työnantajalle, sopivuudesta työhön. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman laatii työterveyshoitaja viideksi vuodeksi kerrallaan, jonka toiminnanjohtaja, työterveyslääkäri ja työterveyshoitaja allekirjoittavat.

Ks. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma sekä moniste työterveyshuolto ovat liitteenä.

Työntekijän terveystietoja ei saa luovuttaa työnantajalle tai muullekaan ulkopuoliselle ilman työntekijän suostumusta.

Yhteydenotto työsuojelu asioissa

Jos työpaikalla ilmenee työntekijällä ongelmia, ensisijaisesti hän keskustelee esimiehen kanssa. Tarvittaessa työsuojelu kutsutaan koolle ja kaikki osapuolet osallistuvat kokoukseen ja haetaan ratkaisua ongelmaan. Jos tämä ei auta, voi ottaa yhteyttä työsuojeluviranomaiseen.

Lounais- Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelta voi pyytää neuvoja ja ohjeita työpaikan työympäristöasioihin, työoloihin ja työsuhde ehtoihin liittyvissä asioissa.

Työsuojeluviranomaisten valtakunnallinen puhelinneuvonta:

puh 02- 95016620 ma-pe klo 9-15

Satakunta/Kankaanpää kuuluu **Lounais- Suomen aluehallintoviraston** vastuu alueeseen:

Puhelinvaihte: 02- 95018000 klo 8- 16.15

tyosuojelu.lounais@avi.fi

postiosoite: PL 9, 13035 AVI

Myös toimipaikka Satakunnassa: Yrjönkatu 23, 28100 PORI

Liitteenä myös:

Kankaanpään vanhustentalosäätiön asiakasväkivallan hallinnan toimintamalli.

Kankaanpään vanhustentalosäätiön häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallinnan malli.

Kankaanpään vanhustentalosäätiön työn aiheuttaman haitallisen henkisen kuormittumisen malli.

Kankaanpään vanhustentalosäätiön käsin tehtävät nostot ja siirrot.

Kankaanpään vanhustentalosäätiö SR/ Ryhmäkoti Kanerva päihdeohjelma.

3.4.1. Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Ryhmäkodissa on olemassa perehdyttämiskansio uusille työntekijöille ja opiskelijoille. Kansio annetaan luettavaksi ja siitä saa käsityksen ryhmäkodin periaatteista ja toimintatavoista. Perehdyttämiskansio liitetään omavalvontasuunnitelmaan. Nämä molemmat käydään läpi uuden työntekijän tai opiskelijan kanssa. Joku vakituisesta henkilökunnasta valitaan ohjaavaksi hoitajaksi, joka ottaa vastuun uuden hoitajan/opiskelijan ohjauksesta. Heillä on alussa samat työvuorot mahdollisuuksien mukaan. Alussa ohjaava hoitaja on uuden työntekijän/opiskelijan mukana

asukkaan hoidoissa ohjaamassa tarpeen mukaan ja antamassa neuvoja. Opiskelija voi heti kysyä opastusta asukkaan hoidossa. Asukkaat eivät kovinkaan usein pysty vastaamaan tai esittämään toiveitaan itse, vaan meidän hoitajien täytyy osata havainnoida ja tuntea asukkaan toiveet ja tavat.

Uudet hoitajat perehdytetään perehdytysuunnitelman mukaan ja Hilkka- asiakastietojärjestelmän käyttöön varhaisessa vaiheessa. On erittäin tärkeää, että uudelle hoitajalle kerrotaan mistä löytää asukkaan tiedot: asukkaan hoito- ja palvelusuunnitelman, lääkelistan, huomiot sivun, hoitotiedotteen, tärkeät puhelinnumerot yms.

Tärkeitä puhelinnumeroita:

Yleinen hätänumero: **112**

Kankaanpään terveyskeskus: **02 577 3265**

Satasairaala: **02- 62771**

Päivystysapu: **116117**

Ryhmäkoti Kanervassa työntekijän perehdytyskokonaisuuden organisoinnista ja toteutuksesta on päävastuussa kodin johtaja. Lääkehoidon perehdytyksestä vastaa johtaja/sairaanhoitaja lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. Kokonaisperehdytyksen kesto riippuu työtehtävästä sekä henkilön perehdytystarpeesta ja osaamisesta. Perehdytys sisältää muun muassa tietoa organisaatiosta, omavalvonta- ja lääkehoitosuunnitelmat, asiakastietojen käsittelyn, tietosuojasiat, lääkehoito, laitteet ja tarvikkeet sekä asiakastyö. Ryhmäkoti Kanervassa on kirjallinen perehdytysohjelma sekä perehdytyksen muistilista, jossa on huomioitu yksikön erityispiirteet.

Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun asetuksen 3 - 3f §:t (104/2008) säätelevät opiskelijoiden tilapäistä toimintaa terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä. Kodin johtaja nimeää kirjallisesti 3 ja 3 a–3 d §:ssä tarkoitettulle opiskelijalle ohjaajan, joka on oikeutettu itsenäisesti harjoittamaan kyseistä ammattia laillistettuna ammattihenkilönä ja jolla on riittävä käytännön kokemus. Palveluyksikössä toimiva ohjaaja seuraa, ohjaa ja valvoo opiskelijan toimintaa sekä viivytyksettä puuttuu siinä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin sekä keskeyttää toiminnan, jos potilasturvallisuus vaarantuu. Laillistettuihin ammatteihin opiskeleva voi tilapäisesti toimia laillistetun ammattihenkilön tehtävässä suorittuaan kaksikolmasosaa (140 op, sairaanhoitaja/ 120 op, lähihoitaja) kyseiseen ammattiin johtavista opinnoista, eikä opintojen aloittamisesta ole yli kymmentä vuotta. Kodin johtaja arvioi sijaisvalintoja tehdessään onko opiskelijalla suorittettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset hoitaa kyseistä tehtävää. Kodin johtajat arvioivat henkilöstön ammatillista osaamista kerran vuodessa käytävien kehityskeskustelujen, henkilöstöltä esille nousseiden tarpeiden sekä riskien arvioinnin ja hallinnan perusteella.

Ryhmäkoti Kanervassa laaditaan edellä mainittuihin perustuen vuosittain henkilöstön koulutussuunnitelma. Koulutussuunnitelman toteutumista tarkastellaan yhteistoimintalain mukaisesti ja se on pohjana seuraavan vuoden suunnitelmalle. Koulutussuunnitelma päivitetään vuosittain ennen vuodenvaihdetta. Kodin johtaja toteuttaa suunnitelmaa yksikön

koulutustarpeiden mukaisesti vuosittain. Kodin johtaja seuraa koulutusmäärien toteutumista henkilöstöhallintajärjestelmästä. Ryhmäkoti Kanerva tehnyt sopimuksen Sataedun kanssa. Työntekijät suorittavat lääkelupa- ja täydennyskoulutukseen Sataedussa. Lisäksi säännöllisesti järjestetään ensiapu- ja alkusammutuskoulutuksia koko henkilökunnalle.

Ryhmäkoti Kanervassa noudatetaan organisaation ohjeita ja menettelytapoja, miten henkilöstön osaamista ja työskentelyn asianmukaisuutta seurataan toiminnan aikana. Ohjeiden vastaiseen toimintaan puututaan välittömästi.

3.5. Toimitilat

Kankaanpään Vanhustentalosäätiö omistaa v. 1998 rakennetun Kiinteistö Oy Sorvanmäkeen kuuluvan muistisairaille tarkoitettun Ryhmäkoti Kanervan. Rakennus käsittää 10 asuntoa, sekä yhteiset keittiö- ja oleskelutilat, sekä pesula- ja saunaosaston. Kokonaispinta-ala on 470 m², huoneistoala on 413 m². Asukaspaikkoja on yhteensä 15, huoneita on kymmenen. Suurin osa huoneista on yhden hengen ja osa vielä kahden hengen huoneita. Kaikissa huoneissa on oma WC. Asukkaille tarjotaan asunto ja siihen liittyvät kaikki ympärivuorokautiset hoiva-, tuki- ja ateriapalvelut. Ryhmäkodissamme on yksi yhteinen päiväsal, johon tuomme asukkaat syömään yhteisille ruokahetkille monta kertaa päivässä. Tavoitteemme on tuoda heidät aterioimaan yhdessä toisten kanssa, joten sillä tavalla tuetaan heidän sosiaalista kanssakäymistään ja myös heidän toimintakykyään pidetään yllä mahdollisimman pitkään. Oma huone on lepoa ja yksityisyyttä varten. Asukkaat viedään mahdollisuuksien mukaan kerran viikossa saunaan sekä suihkutetaan useammin oman huoneen suihkussa. Ryhmäkodin keittiö on vain henkilökunnan käytössä mahdollisten vaaratilanteiden ehkäisemiseksi ja myös hygieenisyyden vuoksi. Ryhmäkodin ulko-ovet ovat lukossa asukkaiden sekä henkilökunnan turvallisuuden takia. Jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on oma avain, jonka hän on kuitannut omakseen ja kantaa vastuun siitä. Asukkaat eivät voi mennä ulos ilman valvontaa, koska karkailevat, saattavat kaatua ym. Hoitaja tai omainen on heidän kanssaan ulkona. Asukkailla on mahdollisuus saada oman huoneen avain käyttöönsä, jos he osaavat käyttää avainta ja etenkin jos he osaavat avata oven sisältäpäin. Useinkaan tämä ei ole mahdollista.

3.6. Lääkinnälliset laitteet

Ryhmäkoti Kanervassa on jokaisella asukkaalla sairaalasänky. Käytössä nostolaite, pesulaveri, suihkutuoli, geriatrinen tuoli (3kpl) ja rollaattori tarpeen mukaan. Sekä verenpainemittari, korvalämpömittari, verensokerimittari, happisaturaatiomittari. Tarvittaessa painehaavapatja, ilmatäytteinen, moottoroitu (tilaamme patjat henkilökohtaisesti asiakkaalle apuvälinelainaamosta). Ryhmäkoti Kanervassa on tehty luettelo kaikista laitteista. Luettelo on omavalvontasuunnitelman kansiossa. Sairaanhoidaja ottaa verikokeita asukkaista mahdollisuuksien mukaan sekä huolehti niihin tarvittavista välineistä ja toimittaa verinäytteet terveystieteiden laboratorioon.

Ryhmäkodissa otetaan lisäksi virtsanäytteitä asukkaista tarpeen mukaan ja viedään terveyskeskuksen laboratorioon. Hoitajat huolehtivat, että ryhmäkodissa on tarvittavat näytteenotto tarvikkeet valmiina sekä katetrintivälineet virtsakoetta varten. Laitteita huolletaan säännöllisesti vuosittain. Lojer Oy toteuttaa nostimien, pesuvuoteen ja sairaalasänkyjen vuosihuollot ja korjaukset. Mittarit uusitaan aina tarpeen vaatiessa.

3.7. Lääkehoitosuunnitelma

Ryhmäkoti Kanervassa on lääkehoitosuunnitelma, jossa on määritelty ja sovittu lääkehoidon henkilöstön vastuut, velvollisuudet, työnjako, lupakäytäntö, lääkehoidon vaikutusten arviointi ja kirjaaminen sekä seuranta. Lääkehoitosuunnitelman tulee sisältää lääkehuoltoa koskevat menettelyohjeet lääkkeiden tilaamisesta, säilytyksestä, menekin seurannasta ja palauttamisesta sekä menettelyohje, miten toimitaan lääkehoidossa todetussa poikkeamatilanteessa.

Lääkehoidon vastuuhenkilö on ryhmäkodin johtaja. Lääkehoitosuunnitelmaa päivitetään kerran vuodessa tai useammin tarpeen vaatiessa. Lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 18.10.2024.

Lääkehoitosuunnitelma on keskeinen osa perehdytystä, omavalvontaa sekä laadun ja turvallisuuden varmistamista. Lääkehoitoprosessin omavalvonnan tarkoituksena on laadun varmistaminen ja kehittäminen, turvallisuus yhtenä tärkeänä laadun osa-alueena. Lääkehoitosuunnitelman päivittäminen, dokumentoitu kouluttaminen ja lukukuittaukset ovat omavalvontajärjestelmän osia, joilla pidetään henkilöstö tietoisina ajantasaisista lääkehoitoa koskevista ohjeista ja käytännöistä.

3.8. Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja

Hyvinvointialue on palvelun järjestäjänä palvelussa syntyvien asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa (523/1999) tarkoitettu rekisterinpitäjä. Ryhmäkoti Kanerva noudattaa asiakasasiakirjojen käsittelyssä aina sijaintikunnan voimassa olevaa ohjetta asiakirjojen käsittelystä ja rekisterinpidosta.

Sosiaalihuollon asiakasta koskevien tietojen käsittelystä ja suojaamisesta säännellään henkilötietolain (703/2023) 7 §:n ja lisäksi sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000). Asiakaslain mukaan säädetään asiakastietojen salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta. Asiakastietojen sähköisestä käsittelystä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007).

Yksikön henkilökunnan kanssa käydään läpi asiaa koskeva lainsäädäntö, niistä annetut ohjeet ja viranomaismääräykset. Ryhmäkoti Kanervassa on laadittu erillinen dokumentointi- tietosuoja- ja arkistointiohje, joka ohjaa asiakastietojen turvallista käsittelyä. Lait, ohjeet ja määräykset löytyvät ohjekansiosta. Vaitiolovelvollisuus kuuluu työ sopimukseen, opiskelijoilla se sisältyy koulutus sopimukseen. Tarvittaessa voidaan tehdä erillinen vaitiolovelvollisuussopimus. Yksikössä

on käytössä sähköinen Hilikka asiakastietojärjestelmä, johon tehdään asukkaan hoidon kannalta asianmukaiset kirjaukset. Jokaisella työntekijällä on oma henkilökohtainen tunnus asukastietojärjestelmään ja kirjaamisesta jää lokijälki. Asukastietojärjestelmässä on erilaisia käyttäjätasoja, joka parantaa tietoturvaa sekä asiakastietojen hallintaa. Yksikön henkilökunta käsittelee asukkaiden tietoja siinä määrin, kun se on heidän työnsä tekemiseen tarpeellista. Asukastietojen luovuttaminen ulkopuolisille vain asukkaan nimenomaisella suostumuksesta tai jonkin lainsäädännön ohjeen niin oikeuttaessa. Uusi työntekijä ja opiskelijat perehdytetään tietosuoja- ja tietoturva-asioihin perehdyttämisen prosessin yhteydessä. Uuden työntekijän ja opiskelijoiden perehdytys sisältää henkilötietojen käsittelyn ja tietoturvan. Lisäksi yksiköissä järjestetään säännöllisesti tietosuojaan ja -turvaan liittyvää koulutusta. Ryhmäkoti Kanervan asukkaiden kansiot pidetään toimistossa lukollisessa huoneessa. Ryhmäkoti Kanervassa on käytössä Hilikka asiakastietojärjestelmä, jonne tehdään asukkaiden päivittäiset kirjaukset. Vuokrasopimukset ovat koneella erikseen. Asukkaan lähtiessä Kanervakodista, asukkaasta tehdään uloskirjausraportti Hilikka ohjelmasta ja asukkaan paperit viedään arkistoon. Asukkaan tietoja ei jää Kanervaan. Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot: Viktoria Siivonen viktoria.siivonen@outlook.com

4. Omavalvonnan riskienhallinta

4.4. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Omavalvonnan riskienhallinta perustuu 1.1.2024 voimaan tulleeseen lakiin: laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta. Laki määrittää, että organisaatioiden on tunnistettava palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia. Ryhmäkoti Kanervalla tulee olla selkeät prosessit haittatapahtumien käsittelyyn.

Omavalvonnan vastuuhenkilöitä ovat säätiön osalta toiminnanjohtaja Jaana Viitala ja ryhmäkodin osalta johtaja Viktoria Siivonen. Lisäksi työsuojelusta vastaa työsuojeluvaltuutettu Kiia Alhonmäki ja pelastussuunnitelmasta Marja Ahokangas yhdessä Viktori Siivosen kanssa.

Omavalvonta perustuu riskien hallintaan, mikä tarkoittaa, että toiminnassa pyritään tunnistamaan ne kriittiset työvaiheet ja mahdolliset vaaratilanteet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten taso ei toteudu. Ryhmäkodissamme hoidetaan muistisairaita asukkaita, joten vaaratilanteita saattaa syntyä helposti, jos emme osaa ehkäistä niitä hyvissä ajoin ja tunnistaa niitä. Siten on tärkeätä huomata ja havainnoida asukkaiden käytöstä ja yrittää ennaltaehkäistä, esimerkiksi aggressiivista käyttäytymistä. Hoitopaikassamme tulee joskus tilanteita, joissa pitää miettiä esimerkiksi kaatumisen ehkäisyä, hankalia pesutilanteita tai hoitotoimenpiteitä. Asukkaat eivät välttämättä ymmärrä mitä heille tehdään, jolloin heille tulee tarve puolustautua potkimalla, kiroamalla ym. muilla tavoilla. Henkilökunnalla on suuri osuus negatiivisten reaktioiden ehkäisyssä tuntemalla asukkaan tavat ja yrittää välttää näitä asukkaan reaktioita, turvallisella ja rauhallisella otteella. Näissä tilanteissa keskustelemme lääkärin kanssa. Hän asettaa harkinnan kautta rajoittavia toimenpiteitä, kuten pyörätuoliin haaravyö, jos se on välttämätöntä hoidon ja turvallisuuden kannalta.

Muutoksista tiedotetaan yksikön henkilökunnalle sähköisen asiakastietojärjestelmän kautta, tarpeen mukaan henkilökohtaisesti sekä yksikön tiimipalavereissa ja kuukausikokouksessa. Tiimipalaveri pidetään x1/viikko. Kuukausikokous pidetään x1/kuukaudessa. Palavereista laaditaan muistiot ja tallennetaan talon asukastietojärjestelmä Hilikka-viestit osioon, jotta kaikki työntekijät pääsevät lukemaan läpikäytyt asiat.

Hoitopalavereissa ja päivittäisissä keskusteluissa yritämme yhdessä miettiä miten ko. asukkaan kanssa pitäisi menetellä, jotta onnistuisimme parhaiten hoitamaan häntä. Hyvä tieto muistisairauksista ja kokemus auttavat tässä asiassa. Olemme onnistuneet ymmärtämään muistisairaita ja heidän käytöstään paremmin vuosi vuodelta. Nykyään muistisairaus on edennyt pitkälle heidän tullessaan hoitokotiimme ja kokemusta tarvitaan tässä yhä enemmän.

Ryhmäkotimme asukkaat voivat mennä etenkin öiseen aikaan toisten huoneisiin, joten tästä syystä muiden asukkaiden ovia on pitänyt välillä lukita. Muutama asukas on vuodepotilas, eikä pysty puolustamaan itseään, eikä häiritsevä asukas ymmärrä välttämättä mitä on tekemässä. Joten ainoa keino ehkäistä häiritsevää käyttäytymistä on laittaa ovi hetkeksi lukkoon. Ovet avataan heti kun se on mahdollista. Muutamat asukkaat eivät osaa avata ovea sisältäpäin, joten heidän kohdallaan täytyy olla erityisen huolellinen.

Henkilökunta ilmoittaa havaitsemansa epäkohdat ja turvallisuusriskit johtajalle. Ilmoitus myös dokumentoidaan lomakkeelle, joka käydään asiasta riippuen johtajan, työsuojelun ja henkilökunnan kanssa läpi seuraavassa henkilöstöpalaverissa.

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

- pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys
- työsuojelun toimintaohjelma/ työturvallisuusilmoitus
- työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma/ lääkepoikkeamailmoitus
- hygieniakansio/ hygieniaohjeistus
- perehdytyskansio/ohjeet, mm. työnkuvat

Asiakasturvallisuusilmoitus on lomake (Hilkassa, lääkepoikkeamat nimellä), johon merkitään asukkaan turvallisuutta vaarantavat tapahtumat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa haittaa asukkaalle (läheltä piti tapahtumat ja haittatapahtumat). Työturvallisuusilmoitus on lomake, johon merkitään henkilökunnan turvallisuutta vaarantavat tapahtumat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa haittaa henkilökunnalle. Ilmoitukset käydään johtajan ja työsuojelutoimikunnan kanssa läpi mahdollisimman pian. Tarvittaessa tehdään muutoksia toiminnassa.

4.5. Riskienhallinnan keinot ja epäkohtien ja puutteiden käsittely

Asiakasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman riskien tunnistamista ei riskejä voida ennaltaehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin voida puuttua suunnitelmallisesti.

Riskit voivat aiheutua esimerkiksi riittämättömästä henkilöstömitoituksesta tai toimintakulttuurista, kuten perusteettomasta asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta, fyysisestä toimintaympäristöstä (esim. Esteettömyydessä, toimitilojen soveltuvuudessa tai laitteiden käytössä esiintyy ongelmia). Usein riskit ovat monien toimintojen summa. Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen keskusteluympäristö, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan.

4.6. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi. Osana riskienhallinnan toimeenpanoa toteutuneet haittatapahtumat kirjataan, analysoidaan, raportoidaan ja toteutetaan korjaavat toimenpiteet.

Kodin johtajan vastuulla on perehdyttää henkilökunta omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon, mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettuun velvollisuuteen ilmoittaa asiakasturvallisuutta koskevista epäkohdista ja niiden uhista. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa jokapäiväistä arjen työtä palveluyksikössä.

Henkilökunta ilmoittaa havaitsemansa epäkohdat ja turvallisuusriskit johtajalle. Ilmoitus myös dokumentoidaan lomakkeelle, joka käydään asiasta riippuen johtajan, työsuojelun ja henkilökunnan kanssa läpi seuraavassa henkilöstöpalaverissa.

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista:

- pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys
- työsuojelun toimintaohjelma/ työturvallisuusilmoitus
- työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma/ lääkepoikkeamailmoitus
- hygieniakansio/ hygieniaohjeistus
- perehdytyskansio/ohjeet, mm. työnkuvat

Asiakasturvallisuusilmoitus on lomake (Hilkassa, lääkepoikkeamat nimellä), johon merkitään asukkaan turvallisuutta vaarantavat tapahtumat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa haittaa asukkaalle (läheltä piti tapahtumat ja haittatapahtumat). Työturvallisuusilmoitus on lomake, johon merkitään henkilökunnan turvallisuutta vaarantavat tapahtumat, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa haittaa henkilökunnalle. Ilmoitukset käydään johtajan ja työsuojelutoimikunnan kanssa läpi mahdollisimman pian. Tarvittaessa tehdään muutoksia toiminnassa.

4.7. Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta ja seuranta

Hoitoon liittyvällä infektiolla tarkoitetaan infektiota, joka ilmaantuu terveyden- ja sosiaalihuollon toimintayksikössä annetun hoidon aikana tai liittyy siellä tehtyyn toimenpiteeseen. (THL)

Ympäri vuorokautisessa hoidossa asuvat ikäihmiset ovat erityisessä infektioriskissä. Infektioille altistavat vanhenemiseen liittyvät muutokset immuunipuolustusjärjestelmässä, monisairastavuus, haurastuminen sekä läheinen kanssakäyminen muihin asukkaisiin.

Toimintayksikössämme on yksi sairaanhoitaja/johtaja, seitsemän lähihoitajaa ja sekä laitoshuoltaja. Lääkärin käynnit Kanervassa kerran kuukaudessa. Työntekijöillä on mahdollisuus konsultoida päivystävää hoitajaa ja arkisin alueen hygieniahoitajaa. Tarpeen vaatiessa asukas voi siirtyä akuutti kotikeskuksen asiakkaaksi.

Toimintayksikkö on saanut käsihygieniaohteistusta ja toimintaohjeita infektioiden torjuntaan kirjallisesti alueen hygieniahoitajalta. Toimimme ohjeistuksen mukaan. Kätet pestään ja desinfioidaan aina siirryttäessä asiakkaasta toiseen mm aamutoimissa. Käsihuuhteen seuranta Kanervassa ei ole. Kirjalliset ohjeet hyvään käsihygieniaan löytyvät infektiokansiosta, jonka kaikki työntekijät ovat lukeneet. Kansiossa on myös ohjeet ongelmamikrobien torjuntaan. Tavanomaisten varotoimien sisältönä on työntekijän henkilökohtainen hygienia, oikea käsihygienia, oikea suojainten käyttö ja ympäristön ja välineiden puhtaudesta huolehtiminen. Niitä toteutetaan kaikkien asukkaiden hoidossa. Hoito-ohjeet infektion hoitoon saadaan tarvittaessa terveyskeskuksen lääkäriltä. Kanervassa otetaan käyttöön tarvittaessa esim. infektio-, vatsatauti- ja ripuliepidemian aikana sairastuneiden seurantalista, joka helpottaa taudin kulun seuranta.

Terveydenhuollon ja ympärivuorokautista hoitoa antavien sosiaalihuollon toimintayksiköiden on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita ja sovitettava toimet yhteen terveydenhuoltolain potilasturvallisuutta edistävien toimien kanssa (Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326 8§). Kosketuseristys asukkaat hoidetaan Kanervassa.

Tartuntatautiasetus 146/2017 (13§) velvoittaa terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksikköä antamaan säännöllisesti hoitoon liittyvien infektioiden ehkäisyä ja torjuntaa koskevaa tietoa sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle, sekä osallistumaan hoitoon liittyvien infektioiden esiintyvyyttä ja torjuntaa koskeviin selvityksiin.

4.8. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Ryhmäkoti Kanervan valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta vastaa kodin johtaja Viktoria Siivonen.

Palveluyksikön valmius- ja jatkuvuudenhallinnalla tarkoitetaan varautumista häiriötilanteisiin sekä toimintojen suunnittelua siten, että asukkaille voidaan taata turvallinen ja katkeamaton hoito kaikissa tilanteissa. Palveluyksikössä on valmiussuunnitelma, jossa on kirjattuna miten palveluyksikön toimivuus varmistetaan erilaisissa kriisitilanteissa.

5. Omavalvonnan asiakirjat

Asukkaiden ja henkilöstön turvallisuus ovat keskeisiä hyvän hoidon ja palvelujen laadun kysymyksiä. Asukkaiden turvallisuussuunnittelua koskeva velvollisuus perustuu 1.7.2011 voimaan tulleeseen pelastuslakiin (379/2011) ja valtioneuvoston asetukseen (407/2011), joiden noudattamista valvovat pelastusviranomaiset. Pelastussuunnitelman laatimisesta säädetään pelastuslain 15 §:ssä ja pelastusasetuksen 1 §:ssä

Asukkaiden poistumisturvallisuudesta on säädetty erikseen pelastuslain 18–21 §. Poistumisturvallisuusselvitys on tehtävä yksiköihin, joissa asuu ja hoidetaan henkilöitä, joiden toimintakyky on alentunut tai rajoittunut.

Turvallisuussuunnittelun perustana on sisäisten ja ulkoisten uhkien ja vaaratilanteiden kartoittaminen. Hyvällä suunnittelulla varmistetaan asukkaiden ja henkilöstön turvallisuus. Erityisesti on huomioitu turvallisuustoimen organisointi ja henkilöstön osaamistarpeet, riskien kartoitus ja vaaratilanteiden vaikutusten arviointi muun muassa tapaturman ennaltaehkäisy, henkilöturvallisuuden, kiinteistö- ja paloturvallisuuden sekä arkistointi- ja asiakirjaturvallisuuden kannalta (STM 2001 c.)

Poikkeusolojen varautumissuunnitelma:

Ruuan, veden tai muiden välttämättömien tarvikkeiden puute

- Eri toimittajien kartoittaminen ja hankintojen laajentaminen. Veden varastoiminen esim. tankkiin ja kanistereihin mikäli uhka veden puutteesta on olemassa

Rakennuksia tai niiden osia ei voida käyttää

- kyseessä on pieni yksikkö, joka käsittää vain yhden rakennuksen

Käytettävissä ei ole riittävästi henkilöstöä

- Rekrytointi, ylityöt ja hoiva-avustajien käyttö siltä osin kuin lainsäädännön osilta mahdollista.

Sähköiset tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet eivät toimi

- Kirjaukset tehdään manuaalisesti ja siirretään sähköisiin järjestelmiin, niiden ollessa taas toimintakunnossa

Vanhusten äkillinen lisääntynyt terveydenhuollon palvelujen tarve

- Terveyskeskus sijaitsee yksikön vieressä, joten yhteistyö asiassa suoraan Satakunnan hyvinvointi alueen kanssa.

Ryhmäkoti Kanervassa on tehty riskienkartoitus ja laadittu kirjallinen pelastussuunnitelma ja turvallisuusselvitys. Molemmat asiakirjat ovat kaikkien nähtävillä ja sieltä löytyy pelastus- ja poistumisohjeet.

Pelastussuunnitelma päivitetään vähintään kolmen vuoden välein.

Henkilökunnalla on ajan tasalla olevat ensiapuvalmiudet. Ensiapukoulutus järjestetään Ryhmäkoti Kanervassa kolmen vuoden välein.

Palo- ja pelastusharjoituksia on järjestetty yhteistyössä Satakunnan pelastuslaitoksen kanssa mahdollisuuksien mukaan. Palo- ja pelastuskoulutus on sisältänyt sammutusharjoituksia ja pelastus- ja poistumisharjoituksia. Näihin on osallistunut koko henkilökunta.

Valmiuksia turvata asukkaan palvelut häiriötilanteissa.

Tapaturmien ja vahinkojen tapahtumapaikat ja ajankohdat kirjataan ja ne analysoidaan ja mietitään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Asukkaan turvallisuus pyritään takaamaan puuttamalla nopeasti riskitilanteisiin. Asukkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan tehdään muutoksia tilanteen mukaan. Asukkaalle hankitaan tarvittavat apuvälineet, mikäli hän yleistilan parantuessa tai heiketessä niitä tarvitsee. Tällä pyritään turvaamaan asukkaiden ja henkilöstön hyvinvointi ja minimoimaan riskejä.

Henkilöstön vastuulla on apuvälineiden käyttö ja hankkiminen ja uusien ja käytössä olevien apuvälineiden turvallisuudesta ja huollosta huolehtiminen. Ryhmäkoti Kanervassa apuvälineiden käyttöön henkilökunnan ohjeistaa Kankaanpään terveyskeskuksen toimintaterapeutti.

Kiinteistöstä on tehty kiinteistön turvallisuussuunnitelma, jossa on merkittynä mahdolliset vaaratilanteet. Näitä vaaratilanteita ovat tulipalo tai sen välillisvaikutukset, väkivaltatilanne, kadonnut henkilö, kohteessa käsiteltävät vaaralliset aineet, tapaturmat, tekniset häiriöt, ilkivalta, rikollinen toiminta ja ulkopuolelta uhkaavat vaarat. Kiinteistön turvallisuussuunnitelmaan on merkitty turvallisuudesta vastaava henkilöstö ja heidän saama koulutus, kiinteistön rakenne ja henkilöstömäärä, hätätilaohjeet, toimintaohjeet onnettomuuden ja sairauskohtauksen sattuessa, yleinen vaaramerkki, kaasuvaara-, säteilyvaaratilanne ja paloturvallisuusohjeet ja muu turvallisuus.

Ryhmäkoti Kanervassa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä, joka ilmaisee ja paikallistaa alkavan palon, tekee siitä hälytyksen ja antaa ilmoituksen hätäkeskukseen. Järjestelmä antaa ilmoituksen myös sen toimintavarmuutta vaarantavista vioista. Paloilmoitinjärjestelmälle on nimetty vastuuhenkilöt.

Ryhmäkoti Kanervan alkusammutuskalusto sisältää pikapalopostin, käsisammuttimia ja sammutuspeitteen. Sijaintipaikat on merkitty. Poistumistiet on osoitettu merkkivalaistuksella.

Palo- ja pelastussuunnitelman mukaisesti tehdään automaattisen palovaroitinjärjestelmän testi kuukauden välein ja huolto vuoden välein. Käsisammuttimien ja ilmastointijärjestelmän huolto kahden vuoden välein. Sprinkleri järjestelmä käytössä Ryhmäkoti Kanervassa. Palotarkastus tehdään vuosittain.

Omavalvontasuunnitelma(elintarvike)

Elintarvikehygieenisestä osaamisesta säädetään Euroopan unionin yleisessä elintarvikehygieniasäätöksessä (852/2004/EU), kansallisessa elintarvikelaissa (23/2006 muutoksineen) sekä elintarvikeeturvallisuusviraston (Eviran) määräyksessä hygieniasääntöjen (1/2009). Elintarvikkeita käsittelevissä toimintayksiköissä toteutettava elintarvikehygienian omavalvonta on osa toimintayksikön omavalvonnan kokonaisuutta. Omavalvonnan toteutumista valvovat kuntien elintarvikevalvonnasta vastaavat viranomaiset.

Ks. erillinen Ryhmäkoti Kanervan oma Omavalvontasuunnitelma, mikä päivitetään vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

6. OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omavalvontasuunnitelma päivitetään tarvittaessa. Menettelyohjeisiin tulleet muutokset kirjataan viiveettä omavalvontasuunnitelmaan. Omavalvontasuunnitelma vahvistetaan vuosittain, vaikka muutoksia ei vuoden aikana olisi tehtykään.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palvelujen tuottaja ts. toiminnasta vastaava johtaja.